

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32,—, polletno
Din 16,—, četrletno Din 9,—, ino-
zemstvo Din 64,—.
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVA V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravljanje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: Cela stran
Din 2000,—, pol strani Din 1000,—,
četrt strani Din 500,—, 1/8 strani
Din 250,—, 1/16 strani Din 125,—.
Mail oglasi vsaka beseda Din 1,—.

V 70. leto.

V dobi živimo, ko se jubileji veliko češče in slovesnejše praznujejo, kot je to bilo prej navada. To je znak časa, ki jadrno hiti ter brez zanimanja drvi mimo dogodkov, ki se za nje v javnosti ne manifestira tako, da bi vzbudili pozornost. Ljudje so postali površni in pozabljivi, zato mora obhajanje obletnic osvežiti in okrepiti njih spomin ter zainteresirati njihovega duha za velika vprašanja, ki so bila stavljena našim prednikom in ki v spremenjeni obliki stopajo tudi pred sedanji rod.

Iz tega povse sodobnega nagiba se danes spominjamo jubileja, ki se tiče našega lista. Z današnjo številko je »Slovenski Gospodar« nastopil svoj 70. letnik. Sedemdeseto leto, začeto, čeprav še ne končano, je dolga doba. Kdor doživi to leto, o njem sodijo, da je star. Pa je mnogoteri pri svojih 7 križih zdravejši in čilejši ko drug človek s 5 ali še manj križi. Gre na konstitucijo in življenjsko silo: smo nadvse zdrave konstitucije in takšna življenjska moč polje po naših udih, da se čutimo mlade, sveže in zdrave kot smo bili v »življenja cvetju«.

To dela duh, ki oživlja. To je duh katoliškega krščanstva, ki se nikdar ne postara, ki je vedno nov, vedno mlad, vedno ustvarjajoč. Temu duhu, ki je največja svetinja našega ljudstva, je »Slov. Gospodar« vedno služil ter se neumorno trudil za njegovo obrambo in njegovo razširjanje. Služiti resnici pomeni se za njo boriti. Naš list ima za seboj dolgo dobo odločne in smotrene borbe za naše verske ideale, ki jih je vztrajno branil zoper liberalizem nemškutarkega in slovenskega kova in zoper socialistično protikrščanstvo. To svojo nalogo tudi v bodočnosti vršiti, smatramo za svojo bistveno dolžnost.

Zvest Slomšekovemu navodilu je »Slov. Gospodar« tudi vedno in vneto gojil in branil drugo svetinjo našega ljudstva: slovensko narodnost. Na tem področju so njegove zasluge — brez pretiravanja in samohvale povedano — neprecenljive. Ni ga lista na Slovenskem, ki bi se v tem oziru mogel meriti z njim. Nemški nacionalizem je v nekdanji državi teptal v blato našo narodnostno svetinjo, slovenski janičarji-nemškutarji so pljuvali na njo, »Slov. Gospodar« pa jo je v visokem čisljanju dvigal kvišku ter jo v zavestnem ponosu visoko nosil pred narodom. Mi smo rešili, sledeč stopinjam velikega Slomškega, slovensko štajersko za slovenstvo! Ko to ugotavljamo, ugotavljamo zgodovinsko dejstvo in nič drugega. Slovenska je bila naša pot, slovenska bo tudi ostala; kot slovenska se s srbsko in hrvatsko strinja v jugoslovansko pot.

Borbe, ki jih je vodil naš list, je vojeval z uma svetlim mečem. Da bi narod usposobil za to orožje, je širil med njim pravo in blagodejno izobrazbo, ki naj bi kovala in brusila ta meč. Že v svoji prvi številki (16. januarja 1867) je izpovedal svoj prosvetni smoter s temi besedami: »Kdor se noče učiti, ostane nevednež. Nevednost pa je za človeka velika nesreča. To še posebej dokazovati menda ni treba, saj vsak dan vidimo, v katere stiske in sitnobe spravi nevednost človeka. Kdor več zna, več velja in si lažje pomaga.« »Slov. Gospodar« si bo prizadeval poučevati

naše ljudstvo v domači, lahko razumljivi besedi o raznih gospodarskih, pa tudi v političnih in narodnih stvareh.« Naš list je to velevažno nalogo zvesto in z razločnim uspehom vršil od tedna do tedna, meseca do meseca od leta do leta. Vešč učenik je bil našemu kmetu. Učil ga je umnega in naprednega kmetovanja, učil ga je računati in ceniti kmetijske pridelke, varoval ga je pred oderuhi in izkoriščevalci kmetskega stanu, poučeval ga je v vseh vprašanih javnega in političnega življenja. Celo vrsto let je bil edini učitelj in voditelj prosvete med slovensko kmečko in delavsko mladino. Izobraženi slovenski fantje, izobražena dekleta: to so naši uspehi in hkrati naš ponos!

Nastopajoč svojo sedemdesetletnico se pred vsem zahvalimo Bogu, ki nas je v dolgi dobi našega življenja in delovanja podpiral s svojo pomočjo in milostjo. Božji blagoslov je bil z nami, z našimi ustanovami in organizacijami. Zavedajoč se slabosti in nemoči, se mu priporočamo, naj nam bo tudi v bodoče ob strani s svojo vsemogočno milostjo. Hvala tebi, slovensko ljudstvo, za tvojo zvestobo, ki se je podedovala od prednikov ter prehaja od očetov na sinove. Nobena sila, naj si je prihajala od zunaj ali pa od zlohotnežev v lastnem narodu, te ni mogla odtrgati od nas. Slovenske hiše nam odpirajo svoja vrata. Kmalu ne bo več poštene slovenske hiše na Štajerskem in v sosednih pokrajinah, kamor ne bi prihajal naš list. Ljubezen nam skazujete, z ljubeznijo pa vam tudi dajemo to, kar imamo in zmoremo.

Naš jubilejni dar.

Vsak naročnik »Slovenskega gospodarja« se veseli dejstva, da stopa naš list v 70. leto svojega obstoja. Tekom vsega leta 1936 hočemo imeti to pred očmi. Zato bo v naslovu samem letnica 70 odtisnjena. Da bo pa ta letnik vsem še v prav lepem spominu ostal, bomo vsak mesec prilagali na boljšem papirju odtisnjene »Naše slike«, kakor smo jih v boljših časih imeli. Prav nič pa ne bomo zato zvišali naročnine.

Poznamo vaše želje, da hočete imeti lepe slike. Dali vam jih bomo ne le v tekstu, posebej, da si jih lahko shranite. V teh slikah bomo objavljali tudi domače zadeve. Ako dobimo fotografije naših že umrlih naročnikov, jih bomo objavili. Prosimo za fotografije naših društev in znamenitejših dogodkov, da vas tudi s tem zadovoljimo!

Vaš dar jubilanu.

Cele tisoče novih naslovov smo prejeli od svojih prijateljev. Upamo, da se bo od teh mnogoteri k nam pridružil. Tudi položnice smo razposlali. Vi za sebe jo imate, za soseda je pa nimate. Zato vam danes prilagamo še eno položnico, ne za

Vas, pač pa za Vašega znanca, soseda. Vaš dar jubilanu bodi: Na danes priloženo položnico pridobim »Slovenskemu gospodarju« za 70. leto enega novega naročnika.

Cenjenim dopisnikom!

Ko danes sporočamo vse mogoče želje in navodila, ne smemo pozabiti tudi naših zvestih dopisnikov, ki skrbno in požrtvovalno z nami sodelujejo. Veliko so pripomogli k razširjenju lista tudi ti naši sodelavci. Prosimo jih tudi v bodoče za sodelovanje. Radevolje bomo ustregli, kolikor nam bo pač mogoče. Dobili pa smo v tem oziru stroga navodila, ker je v listu res veliko dopisov, da bodo morali biti dopisi kratki, da bomo gotove splošno zanimive vesti dali med novice in ne med dopise, da bomo posebno morali gledati prireditev, ki so se že vršile, biti prav kratki in jih samo omeniti. Na tak način bomo dobili prostora za splošno zanimive vesti, ki jih hočemo imeti v prihodnjem letu kar največ. Kot rečeno, radevolje bomo objavljali dopise tudi še za naprej, nihče pa naj nam ne zameri, da morajo isti biti prav kratki, pa točni. — Uredništvo.

jati. Sledijo jim sedaj tudi pokrajinski listi, drug za drugim umira. Ob koncu leta je prenehal izhajati ljudski list v Stuttgartu, ki ima za seboj slavno preteklost 87 let. Ista usoda je zadela koncem leta glasilo badenskih katoličanov, ki je izhajalo 72 let. Časnik, ki noče ustaviti svojega izhajanja, se mora dati znančiti, to je, postati mora narodno-socialističen. Nemčija je imela veliko število krajevnih in pokrajinskih katoliških listov, ki pa jim je nadaljna eksistenca onemogočena, ker razumništvo, osobito uradništvo, ne more imeti radi slabe plače poleg predpisanega narodno-socialističnega lista. Tako narodno-socialistična diktatura vrši najhujše nasilje nad človeškim duhom.

Apostol gobavcev se seli v domovino. To je pater Damijan de Venster iz reda presv. Src Jezusa in Marije. Rojen je bil v Belgiji leta 1840. Leta 1873 je prostovoljno šel na otok Molokai (eden izmed Havajskih otokov v Velikem ali Tihem oceanu) kot duhovni voditelj tamkaj nastanjenih gobavcev. Ni samo za njih duše skrbel, tudi v boleznih jim je stregel. Čez 10 let se je tudi njega lotila gobavost, na kateri je umrl 15. IV. 1889. Leta 1894 so mu postavili spomenik v belgijskem mestu Lovaniju. Belgijci bi tudi njegovo mrtvo telo radi imeli doma. Zato je v njihovem imenu kralj Leopold III. prosil predsednika Zedinjenih držav Roosevelta, da dovoli ta prenos. Predsednik Roosevelt je ne samo dovolil, da se smrtni ostanki p. Damijana prenesejo v Belgijo, marveč je tudi odredil, da mora ameriška vojna ladja mrtvo truplo prepeljati v Evropo. Tako častijo Zedinjene države in njih predsednik velikega katoliškega misijonarja in očeta gobavcev.

Nemirna Mehika. V Mehiki je na krmlu marksistično-socialistična in komunistična vlada. Z njo niso zadovoljni verni katoličani, pa tudi ne marksistični delavci. Mislili so, da jim bodo komunistični voditelji ustvarili raj, kakor so obljubljali, pa jih najhujše izrabljajo v sebične namene. Ponokod je vsled tega delavcem pošla potrpežljivost. V državi Jukatan je 20.000 organiziranih mestnih in podeželskih delavcev zavzelo vladino zgradbo, pregnalo vlado ter vpostavilo vlado delavcev in kmetov. V nekem mestu blizu Mehike je prišlo v zvezi z izidom občinskih volitev do krvavih sporov, pri katerih je bilo ubitih 8 ljudi, težko ranjenih pa 14. V vasi Granadas (v državi Sonori) so nezadovoljneži ubili občinskega predstojnika in nekaj občinskih odbornikov; učitelja pa so pretepli,

prostovoljno predali Italijanom, koj ob pričetku sovražnosti med Abesinijo in Italijo. Radi te predaje so zgradili Italijani v Danakil puščavi oporišče za bomba letala. Naenkrat so pa sedaj zamorci napadli letališče. Pobili so stražo ter mehanike, razbili so vsa letala, polili so vse gorljive predmete z bencinom in zažgali. Italijanom je najbolj žal za bencin, katerega so navozili z nepopisnimi težkočami na oporišče, kjer so bila cela bencinska skladišča.

Državni predsednik s 114 otroci umrl. V Maracay je bil te dni pokopan predsednik južnoameriške republike Venezuela general Juan Gomez. Na zadnji poti je spremljalo rajnega 50.000 ljudi. Gomez je bil 27 let državni predsednik in zapušča 114 otrok. Skoro vse vplivne upravne službe so bile zasedene v Venezueli od predsednikovih sinov in nečakov.

Smrt katoliškega časopisja. V Nemčiji so pod narodno-socialističnim režimom vodilni katoliški listi že prenehali izha-

Obsirna amnestija ali pomilostitev v Avstriji. Za božične praznike je izdala avstrijska vlada v sporazumu z zveznim predsednikom obsirno amnestijo, ki se nanaša na radi lanskega februarkega puča obsojene člane socijaldemokratskega »šuchunda«. S pomiloščenjem so bile ustavljene vse obravnave proti vodilnim članom bivše socijaldemokratske stranke, ki so bili obtoženi sokrivde pri ponesrečeni februarški vstaji. Pomiloščenih je bilo tudi več narodnih socijalistov, ki so tičali po zaporih radi manjših prestopkov.

Napad na namestnika kitajskega prom. ministra. V trenutku, ko je hotel namestnik kit. prom. ministra v Šanghaju stopiti v svojo hišo, sta oddala nanj dva napadalca iz krogov kit. narodnih prenapetežev 10 strelav. Minister se je zgrudil mrtev.

Danakilski zamorci so uničili italijansko letalsko oporišče. Iz Desije, kjer se nahaja abesinsko vrhovno poveljstvo, poročajo, da se je uprlo Italijanom nekaj sto črncev iz najbolj divjega Danakilplemena. Črneci so se v Danakil puščavi

ker otroke slabo vzgaja na podlagi socialističnega nauka. Državni predsednik Cardenas se je zadnji čas začel nekoliko približevati katoličanom. V to svrhu se je odkrižal zloglasnega nekdanjega dik-

tatorja in nasilneža Callesa ter odstavil guvernerja Canabala, ki ga naši bralci poznajo po treh njegovih sinovih, tako-le od očeta poimenovanih: Lucifer, Satan, Lenjin.

Osebnosti vesti.

50 let naš naročnik. Janez Rižner, že blizu 80 let star, doma v Gajevcih, je že 50 let naš stalen naročnik, to je od leta 1886. Ob tej priliki moramo temu zvestemu članu iskreno častitati, posebno še, ker nam je ob tej priliki poslal tako lepo pismo. V pismu nam sporoča, da izraža listu priznanje in zahvalo za zvestobo, ki jo je list ohranil slovenskemu katoliškemu prepričanju ter ni klonil niti v najhujših časih. Isto moramo tudi mi njemu reči! To so vezi, ki jih ne more nihče uničiti! Naj živijo posnemovalci Janeza Rižnerja!

Znameniti slovenski kirurg umrl. Celi Sloveniji dobro znani ljubljanski kirurg g. Edo Šlajmer je umrl v starosti 71 let.

Nesreče.

Zmrznjenega so našli na travniku v Jenčah pri Jarenini 60letnega neznanega berača.

Nevarna poškodba vsled strešnega plaza. 29letni Jožef Valentan, uslužben pri lesnem trgovcu na Breznu ob Dravi, je bil zaposlen s popravo električne napeljave na strehi. Naenkrat se je sprožil s strehe sneg. Plaz je potegnil Valentana

mladi Koželj je tekel za vlakom. Pri skoku v voz mu je spodrknilo, padel je pod vlak, ki mu je zdrobil levo nogo in roko tako, da so mu ju morali odrezati po prepeljavi v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu.

Občutna železniška nesreča. V Ljubljani se je zgodila na prelazu brez zatvornic huda železniška nesreča. 25letni hlapec Karel Šketelj, uslužben pri prevozniku g. Antonu Lemutu, je peljal čez železniški prelaz s parom konj dve prazni gramozni trugi. Šketelj je opazil prihajajoči železniški stroj prepozno in je prišlo do usodepolnega trčenja. Stroj je voz razbil na dvoje. Voznik je padel pod stroj, ki mu je odtrgal desno nogo nad kolenom in jo vrgel daleč proč. Enemu konju je odbilo glavo, drugega je tudi sunek ubil na mestu. Šketljevo stanje je resno.

Huda železniška nesreča na sveti večer. Na božični večer se je zgodila nedaleč od postaje Grossen-Behringen pri Erfurtu na Nemškem huda železniška nesreča. Vlaki so imeli precejšnje zamude in so strojevodje vozili hitreje. Na zgoraj omenjenem kraju je zavozil brzovlak v potniškega, ker strojevodja brzeca ni zapazil znamenja na stroju. Sedem osebnih vagonov je bilo povsem uničenih. Nesreča je zahtevala 32 smrtnih žrtev, 9 hudo ranjenih, 7 srednjetežko, 70 lahko ranjenih in dve osebi pogrešajo. Med žrtvami so samo potniki osebnega vlaka.

Težka zimska hrana

in premalo gibanje so v zimskem času čisto vzrok slabe prebave želodca, čestih omotic, zaprtosti in nerednega črevesnega delovanja. Stare bolezni se vsled mraza zopet izraziteje pojavijo: hemoroidi, motnje v želodcu, zaprtje, zastrupitje, črevesna obolenja, splošno in prehitro debeljenje, glavobol, nespečnost, napačnost telesa ter omotica. Posebno zrelejšje in starejše osebe so tem nadlogam podvržene. PLANINKA-čaj BAHOVEC čisti ter tako deluje blagodejno na vse telo in na Vaše splošno zdravstveno stanje. Zahtevajte v apotekah in drogerijah izrečno le »PLANINKA-čaj BAHOVEC«, ki se ne prodaja odprto, temveč le v zaprtih in plombiranih zavitkih po Din 20.— in z napisom proizvajalca:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana.

Reg. S. br. 14.212, 10. VII. 1934, in Reg. S. br. 12.590, 20. VII. 1932.

seboj celih 10 m globoko. Pri padcu na tla si je nalomil hrbtenico in si je poškodoval roke in noge. Ponesrečenega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Gospodarsko poslopje v plamenih. V Zalogu pri Gotovljah je upepelil ogenj posestniku Posedelu gospodarsko poslopje, ki je bilo polno krme. Živino so rešili. Škoda znaša 400.00 Din.

Dva ponesrečenja. V Solčavi je zgrabila mlaticnica 47letno Perpetuo Matijevo za levo in ji je odtrgala 4 prste. V Jerzцах pri Vojniku je tlačil slamo v slamoreznico 24letni posestniški sin Srečko Kovač. Stroj ga je zgrabil in mu je odrezal desno nogo pod kolenom. Oba hudo ponesrečena so oddali v celjsko bolnišnico.

Ob nogo in roko. Na sveti večer se je peljal sin trgovca Koželja iz Mokronoga iz Trebnjega domov. Med potjo je na Mirni izstopil in je pomagal nesti prtljago neki učiteljici. Vlak je koj odpeljal in

Razne novice

Prerokbe za leto 1936. Vremenoslovci napovedujejo za leto 1936 veliko padavin. Že spomlad bodo motili hudi nalivi. Junija in julija se bo deževje raztegnilo na dalje časa. Vreme se bo zboljšalo in ustalilo začetkom jeseni. Računati je z izdatno in ponekod s prav dobro žetvijo. Glede drugih dogodkov trdijo preroki, da bo leto 1936 zelo razburkano. Za Francijo bosta posebno napeta meseca januar, februar in bodoča jesen. Posebnih nesreč ne bo. Abesinsko-italijanska vojna bo končana v prvih mesecih 1936.

Izgon naših ljudi iz Avstrije. Obmejni policijski komisariat v Mariboru je ugotovil, da so izgnali Avstrijci tekom enega meseca v Jugoslavijo 160 oseb na črti Gornja Radgona—Dravograd. Gre po večini za izgon naših delavcev, ki so delali po 20 do 30 let po avstrijskih tovarnah.

Poplave na Španskem. Severni in zapadni del v Španiji sta v minulem tednu silno trpela vsled poplav. Reki Guadagua in Tromez sta narasli za 3 m in sta poplavili cele pokrajine pri Salamanci. Vodovje je rušilo mostove, hiše, železniške proge, celo pokopališča so trpela, s katerih je odnašala voda krste z mrtvimi. Poplava je zahtevala precej človeških žrtev.

Sneženi viharji so divjali koncem minulega tedna po Združenih ameriških državah in sicer po vzhodnem delu. Nad 1000 ljudi je bilo vsled snega in mraza ob življenje.

Najstarejše smučiči so izkopali iz močvirja pri Kavrásk na severn. švedskem. Strokovnjaki trdijo, da so smučiči stare 4000 let.

Skok na 100 m. Pri Hamar na Norveškem gradijo smučarsko skakalnico, s katere bo mogoč skok na 100 m.

Eiffelov železni stolp v Parizu bodo razstrelili. Ena največjih znamenitosti Pariza je bil skozi desetletja železni Eiffelov stolp, s katerega je bilo mogoče radi njegove nekaj sto meterske višine pregledati celo velenje mesto Pariz. Stolp je bil dograjen leta 1889. Med svetovno vojno je že bil obsojen na smrt, ko so prodrle nemške čete do 120 km pred Pariz. Poraz in umik Nemcev ob reki Marne l. 1914 je podaljšal stolpu življenje do spomladi leta 1936, ko ga bodo razstrelili, ker je velika ovira za zračni promet in bi bil za slučaj vojne sovražnim letalom — kažipot.

Cvetje v decembarskem snegu. V bližini Pariza občudujejo številni posetniki sedaj v sredini zime cvetoči vrt s cveticami in z razno zelenjavo. Francoski inženir Regeaue je napravil krog gredic cementne zide. Skozi cementno zidovje je izpeljal vroče vodovode, ki razgrevajo zemljo. Na zidovju so pritrjene posebne svetilke, ki izžarevajo posebne žarke, ki so nagnali v bujno cvetje jagode, dalije in vse vrste sočivja, ter zelenjave. V Parizu bodo založeni na zimo s svežo zelenjavo in poletnim sadjem.

Obžalovanja vredni slučaji.

Vlomljeno je bilo v noči v steklarno g. Kovačiča na Koroški cesti v Mariboru. Vlomilec je odnesel nekaj nad 200 Din drobiža, usnjato suknjo in dijamant za rezanje stekla.

Napaden, ko se je vračal iz cerkve. V Spodnjem Dupleku pri Mariboru je bil na povratu iz cerkve od neznanca napaden 20letni kolarski pomočnik Miha Vogrin. Napadeni je dobil nevarne zaboljave z nožem.

Bridka posledica preobilne pijače. Iz Loč smo prejeli: V našem majhnem kraju ne doživimo bogve kakih dogodkov, pa vendar se je vsaj včasih treba oglasiti v javnosti. Ljubi Bog je naše vinogradnike letos res blagoslovil z obilno vinsko letino. Pa nekateri naši ljudje vse preveč sežejo po kozarcih. Zato je tudi razumljivo, zakaj so tako pogosti pretepi. Zadnji čas je prišlo do spopada v gostilni Kračun s posest. sinom Franc Golob ter s posestnikom Antonom Cvahte in Konr. Stermšekom, vsi trije doma od Sv. Jerneja. Fran Golob je občutno obdelal z nožem navedena posestnika ter družinska očeta, da sta

se morala zateči po prvo pomoč k zdravniku Lautnerju v Ločah, sedaj se pa zdravita v mariborski bolnici.

Žepar je izmaknil v Mariboru šivilji Sofiji Tomažič iz Spodnje Sv. Kungote ročno torbico, v kateri je imela nekaj nad 200 Din.

Radi malenkosti uboj. Pri Sv. Trojici v Slov. goricah sta se po pitju in petju spopadla 34letni mesarski pomočnik Peter Čuček, ki nima stalnega bivališča, in Lovrenc Kukovec, posestniški sin iz Oseka. Slednji je obležal s prebodenim srcem in je koj izdihnil. Do uboja je prišlo, ker je Kukovec bratranec Leopold vrgel Čučeka v sneg in ga po njem povaljal. Prijeti ubijalec se izgovarja s silo-gramom.

Žalostna smrt izziavača. Pri posestniku Štefanu Lepeju v Stopnem pri Makolah je bil na obisku Anton Španinger iz Rač. Na dvorišče k Lepeju je prišel v pijanosti izzivati in klicati na korajžo Franc Babšek iz Stopnega. Lepej je šel iz hiše in vprašal izziavača, kaj da hoče. Babšek je navalil nanj in mu prizadjal na roki 7 cm dolgo rano. Na pomoč je prišel Španinger, katerega je udaril Babšek z ročajem noža po glavi. Ko sta se ruvala Babšek in Španinger, je skočil Lepej v kolarnico in prinesel iz nje dva kola. Oba napadena sta odgnala razsajača po par udarcih z dvorišča v beg. Babšek se je na pobegu radi udarcev onesvestil. Našle so ga ženske, ga zavleklo v Lepejev hlev, a po prepeljavi na dom je umrl vsled počene lobanje. Zopet ena smrtna žrtev preobilne pijače, ki vzame človeku vsako razsodnost.

Pozor pred sleparji! V jeseni so se pojavili skoraj po vseh krajih Slovenije neki krošnjariji, ki so z avtom vozili okrog oblačilno blago ter ga razprôdajali za 100 odstotkov dražje kot v domačih trgovinah. S svojo zgovornostjo so mnogo ljudi premotili ter so jim navadno kamgarn hlačevino (cajg) prodajali za pravi češki kamgarn ter so ubogi nevedneži, ki ne poznajo blaga, utrpeli pri eni obleki škode nad 100 Din. Vsekakor je vsem priporočati, da se v bodoče varujejo ter ne kupujejo oblačilnega blaga od krošnjarjev, ki blago ponujajo po hišah, ampak krijejo potrebo pri domačih trgovcih, kjer ne bodo osleparjeni, kot so bili od neznanih jim čifutskih krošnjarjev.

Ubitega so našli na poljski poti pri Novem mestu 27letnega posestnikovega sina Jožefa Erjavca iz Sel pri Ratežu. Radi preobilnega alkohola je prišlo do pretepa. Erjavca je udaril Jožef Šušteršič z ročico po glavi tako hudo, da je obležal nezavesten in je zmrznil na poljski poti.

Izpred sodišča.

Če pride preveč fantov na svatovanje. V Hruševki pri Kamniku je posetilo ženitovanje pri posestniku Jerneju Toniju kar 30 fantov. Radi neke rjuhe je prišlo med prežarji do prepira in pretepa. Zaklan je obležal Janez Kuhar. Radi uboja je dajal odgovor pred ljubljanskimi sodniki 27. decembra 23letni samski delavec

Maks Baloh, doma iz Zg. Tuhinja pri Kamniku. Obtoženi je bil obsojen na 2 leti in 6 mesecev ječe.

*

Slovenska Krajina.

Uradni dnevi Združbe trgovcev v Soboti. Dne 29. decembra 1935 so se vršili uradni dnevi združbe trgovcev v Soboti v Gornjih Petrovcih v gostilni g. Mikole Franca, ob 11. uri istega dne v Gornji Lendavi v gostilni g. Maršika in popoldne ob 2. uri pri Sv. Juriju v Prekmurju v gostilni g. Koblemerja. Ob tej priliki so se vršila tudi predavanja o pravilni sestavi davčnih napovedi, ki se morajo predložiti od 1. do 31. jan. 1936. Trgovci so se polnoštevilno udeležili teh predavanj, saj njihovi interesi tega ne samo iščejo, temveč tudi zahtevajo, da pridejo končno do aktivne trgovine in tudi glede odmere davka na poštena tla, da se ne bi še nadalje zakopavali v dolgove.

Mačkovec. Na naši šoli smo imeli nad vse lepo »Božičnico«. Gosp. šolski upravitelj Černy je sam sestavil za to priložnost igrice in jo srečno izpeljal. Otroci so nam zelo lepo zapeli. Siromašni otroci so bili obdarovani. Čestitamo g. upravitelju in njegovim otrokom.

Sv. Sebeščan. G. Kerec, misijonar je poslal domov v Prosečko vas pismo, ki nas navdaja s strahom. Zdej bo dobil pomoč.

Bodonci. Pravda med rim. kat. cerkvijo in med občino Bodonci se bliža h koncu. Srečno sodišče je določilo pokopališče naši Cerkvi. Občina je vložila priziv. Ko bo sklep pravomočen, bomo obširneje poročali.

Pečarovci. Kaka razlika je med prejšnjim re-

žimom in sedanjim, se vidi tudi iz tega, da smo mi vložili pritožbo proti dodelitvi oziroma sedežu občine Mačkovci jan. 1934, leta in nismo dobili niti odgovora od banovine in tudi kolekov nam niso vrnili. Pred 10 dnevi smo zopet vložili pritožbo oziroma prošnjo in zdaj smo že klicani na glavarstvo radi združitve občine.

Sobota. G. Štefan Sraka, tehnik pri okrajnem cestnem odboru v Soboti, je položil strokovno-stavbni izpit pred komisijo kr. banske uprave v Ljubljani. G. Sraku, ki je doma iz Dokležovja v Slovenski krajini, iskreno čestitamo! — Za soboške reveže je daroval poslanec soboškega okraja g. Josip Benko Din 1000. Ta plemeniti dar zasluži vso pohvalo in zahvalo v imenu siromakov, soboške občine. — 15. decembra je lutkovno gledališče zopet razveselilo naše malčke. Vprizorilo je čarobno igro »Čarobni svet«. Otroci so vsi navdušeni sledili poteku igre in so polni veselja odhajali domov. — Titan Anton, posestnik v Soboti, je umrl v starosti 47 let. Njegova nenadna smrt je povzročila veliko sočutje s preostalo družino. Pokojnik je bil zadnja leta član soboške občinske uprave. Pokojniku blag spomin! — Umrii so v soboški bolnišnici v novembru: trije moški in tri ženske. Naj jim sveti večna luč!

Nesreča v Dobrovniku. Siromak David Bukovec iz Dobrovnika je prišel truden in žejen v žganjarijo. Z veseljem je prijel ponujeno mu steklenico žganja in je pil žganje kakor vodo. Nesreča pa je hotela, ko se je že nekoliko napil žganja, da je prišel v bližino ognja v žganjariji. Nenadoma se mu je vnela obleka in je dobil hude opekline po vsem telesu. Prepeljali so ga takoj na kirurški oddelek soboške bolnice, kjer se zdravi. Obstoja pa upanje, da bo ostal pri življenju.

Komunisti v opoziciji in v vladi.

Delo komunistov v opoziciji.

Komunisti imajo navado, da povsod, kjer so v opoziciji ali nasprotniki vlade, delujejo zoper militarizem. Pri proračunskih razpravah v raznih zbornicah nastopajo ostro in navadno glasujejo proti izdatkom za vojaštvo. So tudi hudi nasprotniki smrtne kazni, seveda le tam, kjer niso v vladi. Kak krik je šel po njihovih listih, ko sta bila pred nekaterimi leti v Združenih državah Severne Amerike usmrčena dva italijanska komunisti! Komunisti zagovarjajo delavske koristi, kar je čisto prav. Zahtevajo zadostno plačo in čim krajši delavni čas. Nastopajo pa zoper akordno delo, češ, da se delavska moč pri tem preveč izrablja. Kar se tiče vere, se navadno drže gesla: Vera je zasebna stvar. To pa delajo za to, da bi tudi verne delavce privabili na svojo stran. Seveda, ko jih enkrat imajo v pesti, potem že skrbe, da vero kmalu iztrgajo iz njihovih src. Vse to delajo pri nas bolj na skrivnem.

Delo komunistov v vladi.

Tako delajo komunisti, kjer niso na oblasti; kjer pa imajo oblast kot v Rusiji in v Mehiki, tam delajo celo drugače. V Rusiji gojijo militarizem. Na zadnjem ruskem sovjetskem kongresu je poročal maršal Tuhačevskij, da ima Rusija stalno arnado 940.000 mož. V slučaju vojne bi se to število moglo zvišati na 13 milijonov mož. Tankov ima Rusija nad 3000. Število bojnih letal znaša po cenitvi ino-

zemskih vojaških izvedencev okrog 5000. Po poročilu Tuhačevskega je v obratu 17. tovaren za bojna letala. Vojni proračun je že leta 1931 znašal v našem denarju 52 milijard dinarjev. Od tistega časa pa se je še povešal. To je vojaška moč sovjetov, pripravljena, da brani in širi komunizem.

In kar se tiče umorov, so sovjeti postrelili in poklali že na milijone oseb brez kake sodne preiskave. Koliko ljudi pa je poginilo po njihovi krivdi vsled lakote in v izgnanstvu na Solovečkih otokih in v Sibiriji! Tudi otroci so med njimi. A še ni dovolj. Letos 7. aprila so sovjeti izdali zakon, da se mladoletni otroci, ki so stari najmanj 12 let in, ko jim je dokazano, da so ropali, izvršili nasilna dejanja, koga telesno pohabili ali umorili, postavljeni pred navadno sodišče in bodo sojeni po kazenskih zakonih za odrasle. Sovjeti torej streljajo 12letne otroke. Take uspehe je rodila njihova vzgoja.

In kar se tiče dela, sovjeti v Rusiji ravno tako izžemajo delavce kot kapitalisti. Letos meseca septembra je nek rudar Stahanov, gotovo v dogovoru s sovjeti, v premogovnem kraju Doneca v 6 urah izkopal 102 toni premoga. Sovjeti so ta način dela razglasili kot eno največjih pridobitev proletarijata. Listi pišejo: »Bodimo vsi Stahanovi!« In zdaj bodo na vse pretege izžemali delavce. Seve, kdor ne bo tako delal, bo obdolžen sabotaže in bo prišel v nevarnost, da bo ustreljen! Kako bi gromeli komunisti, če bi kak kapitalist storil kaj takega!

Kako sovjeti pojmujejo besede: Vera je zasebna stvar, je pa itak dovolj zna-

„Slov. Gospodar“ stane :

celoletno Din 32.—

polletno Din 16.—

četrtletno Din 9.—

no. Izza časa rimskih cesarjev ni nihče tako preganjal vere kot sovjeti.

Tako delajo komunisti, drugače tam, kjer so na vladi in drugače tam, kjer je do grenki kruh opozicije. So pa še druge razlike. Zato se marsikateri inozemski komunist, ki spozna ruske razmere, razočaran vrne. Pred kratkim smo navedli ameriškega inženirja Taudula, ki je šel v Rusijo kot navdušen komunist, a se je vrnil po treh letih kot nasprotnik komunizma.

Švicar o Rusiji.

In »Ruskij gol.« z dne 8. decembra l. l., stran 2, navaja po listu »Bund« poročilo nekega Švicarja, ki o Rusiji tako-le poroča: »Način vladanja v Rusiji je popolnoma nespameten. Tam ne gospoduje socializem, marveč grozno trinoštvo. Kar sem tam videl, me je v višji meri razočaralo. Nisem videl niti enega človeka, da bi se iskreno smejal. Vsi žalujejo in trpijo. Povsod vlada mrklo nezadovoljstvo, katerega vsa gorečnost oblasti ne more zatreti. Bomba je gotova, da poče, kar se more zgoditi v poljubnem trenutku. V Rusijo ne prihaja niti ena inozemska knjiga ali časopis, a Rusija razširja v izobilju svoj agitatorični tisk po celem svetu. V tem tisku se brez pridržka hvali delo trinoštva, ki je dalo ruskemu narodu

edino dobro — umirati od lakote. Bil sem priča, kako so delavci jedli v državnih jedilnicah. Gnusilo se mi je, ker to, kar se je predlagalo delavcem, ni bilo primerne niti za pse«. Tako se glasi poročilo očitvidca.

Madžar o Rusiji.

V listu »Novij put« se popisujejo utisi nekega Madžara Raula L. o Rusiji. Doma je bil aktivni komunist. Dne 15. septembra 1931 je prišel v Rusijo. Tam je imel več služb in je užival vse prednosti inozemskega privilegirane komuniste. Pa delo sovjetske oblasti je ubilo v njem vero v komunizem. Ni mu več bilo ostati v Rusiji, razočaran se je vrnil. Popisuje, kako ubožno žive delavci v Rusiji in da »vstajajo gladni od mize«. Piše tudi, da prvo, kar inozemec posebno opazi v ruski vasi, je velika vernost kmečkega ljudstva. A tudi v mestih ljudstvo cerkve, ki so še ostale, številno obiskuje.

To so poročila zrelih mož-komunistov, ki so sami na sebi občutili ukrepe sovjetske oblasti. Zato so njihova poročila verodostojna. Naši ljudje naj bodo previdni! Naj ne nasedajo plačanim, nezrelim agitatorjem in marksističnim listom, ki na povelje Moskve opisujejo sovjetsko oblast v samih rožnatih barvah!

otrok sirotišnice čč. šolskih sester; ljudje so bili navdušeni ob lepem nastopu najmanjših. In še zadnje nedeljo božičnica ljudskošolskih otrok; tako so lahko bili starši ponosni na svoje otroke, ko so videli, kaj njihova deca vse zmore.

Znamenitosti iz življenja gobavcev.

Pred kratkim je opozorila »Zveza narodov« javnost, da je njen statistični urad baš ugotovil, da imamo sedaj na svetu že deset milijonov gobavcev in da živi od teh danes že okoli 15.000 v raznih evropskih državah, iz česar razvidimo, da se gobavost širi, namesto da bi se omejevala. Znano je tudi, da so si vsi narodi v Evropi že uvedli svoja lastna taborišča gobavcev.

Tudi stara Avstrija je imela že tako zavetišče v Metkoviču ob Neretvi v Dalmaciji, kjer so zbirali predvsem Dalmatince, kateri poznajo to bolezen kot »falkadina«. — V Jugoslaviji imamo tudi tako taborišče v bližini Sarajeva. Stalež teh nesrečnežev nam sicer ni znan, toda govorilo se je pred nekaj časom, da je neki gobavec ušel iz taborišča in dva dni blodil okoli mesta in so ga šele potem zopet ujeli.

Dosedaj tvorijo glede gobavcev edino le še Slovenci izjemo, kajti iz vse zgodovinske dobe še ne poznamo niti enega primera, da bi bila gobavost napadla kakega Slovenca, k čemer pripomore očitno naše zdravo podnebje v alpskem pasu, dasi imajo tudi drugi kraji take ugodnosti, pa vendar podležejo često tej bolezni.

Gobavci so zelo uporni ljudje. Brali smo že večkrat, da so se v Romuniji zaradi slabe prehrane spuntali in gredo kar nad zdravnike in stražarje, ako jim ti ne nudijo potrebne olajšave v njihovem težkem položaju.

Dočim je pa znano, da se mnogo evropskih misijonarjev, med temi je tudi nekaj Slovencev, posveča omiljenju usode gobavcev, nam vendar nihče ne pove niti besede o načinu zdravljenja te bolezni in čujemo vedno le isto jadno novico, da proti gobavosti vsa narava in vsa znanost ne ve in ne pozna nobenega učinkovitega leka, ter bi po takem tudi znani ljudski rek, da nudi narava za vsako človeško bolezen svoj poseben lek, tudi postal popolnoma jalov.

DRUŠTVENE VESTI

Sv. Rupert v Slov. gor. V našem Sv. Rupertu v Slov. gor. je pa stopilo na plan osveženo in pomlajeno prosvetno društvo »Slomšekov tabor«. Zadihalo je novo življenje in osvežilo vpliva na vso faro. Že na ustanovnem občnem zboru se je prijavilo čez 100 članov. V dokaz aktivnega delovanja in velike požrtvovalnosti uprizaro naše društvo na Novega leta dan popoldan po večernicah prekrasno igro »Vrnitev«. Igra se bo vršila v zasebnih prostorih gospoda Krajnc Franca, mesarja in posestnika istotam,

kateri je dobrohotno odstopil svoje prostore društvu brezplačno v uporabo.

Slovenska Bistrica. Na novega leta dan bo po večernicah v »Hotelu Beograd« uprizaritev božičnega misterija: Henrik, gobavi vitez.

Slovenska Bistrica. Zadnji mesec nam je dvorana hotela Beograd pokazala število lepih prireditev, tako nastop mladega slovenjebistriškega pevskega društva »Zvonček« s pevskimi točkami, govorom in ljudsko igro »Tihotapec«. Bila je to tipično svojska prireditev. Za 8. december smo praznovali Marijanski dan z izvencerkveno proslavo, ki je pokazala lepo tiho delo katoliške mladine, stopajoče za vzori Brezmadežne. Želimo, da bi se osmodecemberska proslava vsako leto obhajala. Teden pozneje je sledila božičnica

Božič so obhajali Italijani na abesinskem bojišču zelo skromno.

Vojaški duhovniki so opravili službo božjo na frontah, kjer je bilo mogoče. Vojakom so razdelili darove. V italijanski luki Masava ob rdečem morju je bila polnočnica.

S kakimi močmi so razpolagali Abesinci v zadnjih bojih na severu?

V zadnjih bojih na severu so sodelovale čete rasa Kase, rasa Sejuma in vojnega ministra rasa Mulugete. Ti boji so se vršili med jezerom Ašangi in Amba Alogi, južno od Makale. Vse abesinske čete na omenjenem področju štejejo 100 tisoč mož. Čete okoli Desija, kjer je abesinski gene-

Očetov greh.

I.

Pri Zvoniku v Podkraju sta bila dva krojača v šteri. To sta bila posebna možaka.

Mojster je bil velik in širok kakor divji mož. Gosti, sivi lasje so mu štrleli na vse strani, kakor od vihre razdejana njiva lanu; čez usta pa so mu visele mogočne ruse. Moral je biti že kaj čez petdeset let. Pisal se je Jurij Močilnik, ljudje pa so mu rekli: mojster Krištof, že zaradi tega, ker je bil tako grozne postave, še bolj pa, ker je svoje besede rad zasolil s »Krištofom«: Oj ti Krištofov štor ti!

Za pomočnika mu je bil Janez Laznik, ki so mu ljudje rekli »kranjski Janez«; pred kakimi dvajsetimi leti je namreč privandral nekod s Kranjskega pa je besede še vedno po kranjsko zavijal. Lepo rdeča lica je imel, na sredi pa droben nos; toda ta nosek je vse zvohal, kar je v treh farah naokoli dišalo ali pa smrdelo.

Tako sta Krištof in Janez vedno imela kaj govoriti, in kadar jima je novic zmanjkalo, sta se obkladala s priimki: »Ti osel!« »Bik! Vol!« »Ti mrha!« — in kdor bi ju ne poznal, bi s strahom čakal, kdaj si skočita v lase. Toda možakarja sta se zakrohotala in spogledala, kakor se dva brata bolj toplo ne moreta. Kajti rada sta se imela.

Sicer Janez ni zlahka prišel do besede. Mojster Krištof je najrajši sam govoril in jezik se mu je sukalo ko vreteno in piskal kakor hripave orgle.

»Ti Krištofov štor ti,« je dejal Janezu, »saj se s teboj ne menim. Sam s seboj govorim; tako vsaj vem, da s pametnim človekom govorim.«

Kadar jima je že vsega zmanjkalo, sta začela žvižgati in sta kar cele pol ure žvižgala pesmi in koračnice; bila sta namreč oba tudi godca.

Pri vsem tem pa sta pridno vdevala in šivala in delo jima je šlo hitro od rok. Zato so ju bili povsod veseli.

Pri Zvoniku sta bila danes prvič v šteri.

Stari Zvonik je bil vdovec in se je pred tremi leti priselil s Primorskega v ta kraj. Dolgo sivo brado je imel in bil podoben kakemu preroku iz starega testamenta. Bil je moder in pobožen mož. Posebno rad je prebiral sveto pismo. V črno platno povezano je imel tisto veliko izdajo s slikami, ki jo je dala natisniti Družba sv. Mohorja. Zato je tudi otrokom dal sama svetopisemska imena: starejši hčerki je bilo ime Marta, sinoma, ki sta bila okoli dvajsetih let, Marka in Luka, mlajši, osemnajstletni, pa Marija.

Čedni so bili vsi Zvonikovi otroci, prav posebno pa Marta. Bila je tiho in marljivo dekle — in čim bolj so se fantje ozirali zanjo, tem bolj jim je šla s poti. Ne enega ni bilo, ki bi se bil mogel pohvaliti,

Temu pa tudi nekako čudno nasprotuje dejstvo, da do sedaj še sploh ni nihče iskal vestno tega leka, ker so se kratkoma vsi zdravniki v tem zedinili, da se gobavost sploh ne da izvriniti, in od one dobe, ko se je to mnenje ustalilo, so prenehali tudi vsi nadaljnji poskusi, da je težko verjeti, da bi bili vsi protileki že znani ali končno že tudi izčrpani.

Da je pa gobavost ozdravljiva, to vemo tudi že iz sv. pisma, kajti že Mojzes je prepričeval

faraona, da se gobavost da izlečiti. Kristus pa je kajpada na čudežen način nekega dne, na mestu ozdravil deset gobavcev v pričo velike množice ljudstva.

Toda kako je sploh mogoče o neozdravljivosti gobavosti govoriti, ako zdravniki sami ne podvzamejo nobenega neposrednega stika z gobavcem in ne preskušajo vseh zdravil? Neozdravljivost gobavosti torej nikakor ni dokazana, ker se tak lek končno še vendar lahko najde!

denar grškega in etruščanskega (italskega) izvora.

Brez dvoma pa je ena najstarejših človeških iznajdb — plug, ki ga najdemo upodobljenega na egiptovskem denarju in starih slikah iz Mezopotamije, Grčije, Italije. Lahko rečemo, da so pri nas v dobi rimske oblasti (okoli Kristusovega rojstva) znani poljskemu gospodarstvu najosnovnejše potrebni predmeti.

V naslednjih stoletjih vse do današnjih dni pa slede vrlo važne iznajdbe.

Že v starem veku je omeniti brušenje in barvanje stekla, izdelovanje sedel, znane so bile tudi žage in mlinci na vodni pogon. V prvih stoletjih krščanstva je škof Paulinus iz francoske Champagne prvi začel vlivati zvonove, ki so se v 6. stoletju že povsem udomačili. Zgodnji srednji vek nam je dal med drugim arabske številke, gosli, pevske note in tudi mlince na veter. Znano je, da je v 14. stoletju iznašel frančiškan Bertold Schwarz smodnik, ki so ga Kitajci poznali že pred Kristusom. 15. stoletje nam pa po Guttenbergovi zaslugi prinese tiskano knjigo, sprva zelo drago, a se kmalu poceni, ker so leta 1470 začeli delati papir iz cunj. Koncem srednjega veka so začeli delati klobuke iz klobučevine, tiskati podobe in kovati konje. Takisto je v uporabi tudi kompas, izredno važen zlasti za mornarje. Novi vek — 16. stoletje — prinese nove važne iznajdbe: žepne ure (1500), muškete (1507), pištole in kolovrate (leta 1530), povečevalno steklo (l. 1544), bombe (1585) in drugo. V 17. stoletju uporabljajo že toplomere, telegraf, mikroskop, prva bodala na puškah, harmoniko, klarinet in drugo.

Najnovejša doba pa je prejšnje iznajdbe modernizirala in izpopolnila. To je doba stroja, ki si je osvojil promet, v obrtnem oziru pa je človeka, kateremu bi moral biti pomočnik, skoroda izpodrinil.

Ali si že obnovil naročnino?

Odprta noč in dan so groba vrata.

Toisti vrh pri Guštanju. Nemila smrt je vzela hiši Travnekar dolgoletnega ter skrbnega gospodarja Franca Žaže. Pogreb je bil 21. decembra in je pokazal, kako je bil rajni priljubljen. Pokojni je bil zvest naročnik »Slovenskega gospodarja«. — Počivaj v miru, nepozabni in dobri mož, in večna luč naj Ti sveti!

Sv. Anton v Slov. goricah. V najlepši dekliški starosti 17 let se je preselila v večnost Mičika Divjak iz Smolincih. Veličastna je bila njena zadnja pot. Tako lepega pogreba že dolgo ni bilo pri Sv. Antonu. Dobri Mičiki svetila večna luč, preostalim naše sožalje! — V Zagrebu je umrla tukajšnja faranka Alojzija Divjak. Rada bi bila v domači zemlji pokopana, pa ta želja se ji ni izpolnila. Naj bo dobri ženi tuja zagrebška zemljica lahka! — Preteklo nedeljo je bil po-

kopan pri Sv. Andražu v Slov. gor. Jožef Kajzensberger, oče Marije Divjak v Smolincih, star 73 let. Družina Divjakova je v enem mesecu izgubila tri osebe.

Rače. Poslovlil se je od nas iz te solzne doline 18. decembra po dolgotrajni bolezni, spreviden s sv. zakramenti za umirajočega posestnik Franc Krepfl v 51. letu svoje življenjske dobe. Pokojni je bil tihega in mirnega značaja, blagega srca in dobra duša. Rad je pomagal dejansko revnejšim slojem, dokler ga ni bolezen popolnoma izčrpala. Njegov spremljevalec je bil »Slovenski gospodar«, katerega je rad prebiral. Kako zelo je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Naj mu bo Vsegamogočni plačnik za vsa njegova dobra dela. Žalujoci ženi, hčerki in sinu naše iskreno sožalje!

Nekatere najvažnejše iznajdbe v zgodovini človeštva.

Brž ko se je človek pojavil na zemlji v sivi pradavnini, si je skušal z lučjo svojega razuma, s pomočjo najrazličnejšega orodja olajšati svoje delo v borbi za vsak danji kruh. Najpreje je človek seveda iznašel stvari, ki jih je neposredno rabil za

življenje. Tako uporabljala kamenite sekire in sulice za lov in orodje iz rogovja in kosti že človek mladokamene dobe okoli 5000 let pred Kristusom. Izdeloval je tudi že lončeno posodo, okrašeno z geometričnimi liki. Kasnejša bronasta doba — 2000 do 1000 let pred Kristusom — pozna že poleg sekir, meče in srpe, kopja in puščice. Tudi ji niso neznani luksuzni predmeti. V takozvani železni dobi 1000 do 400 let pred Kristusom poznamo pa že

da se je kaj pošalila z njim. Zato so ji tudi rekli: »ta resna Primorka«. Nekateri so menili, da pojde k usmiljenkam, čim ji doraste mlajša sestra. Saj so jo videli, da je bila dalje in več v cerkvi kakor druga dekleta in tudi za postrežbo bolnikov je bila tako ročna. Če je kdo v okolici huje zbolel, je ni bilo treba klicati. Kar sama je prišla in bolniki so dejali, da ima tako mehke roke in da ve toliko domačih zdravil, da jim je ljubša od vsakega doktorja.

Taka je bila Marta. Tem bolj živa in polna otroških muh pa je bila njena sestra Marija, ki so jo klicali za Mojcko.

Razen Zvonika in njegovih otrok je bila pri hiši samo še stara dekla Zefa. —

Krojačema je bilo pri Zvoniku prav po volji. Koj prvi dan jima je prinesla Marta, ki je bila za gospodinjo, zvrhan krožnik povenjenega mesa in grčo jabolčnika. Opoldne jima je tudi boljše postregla, kakor so jima po drugod.

Pri južini je bilo danes bolj živo ko druge mali. Saj je bil večeraj sv. Urh in pri fari je bila lepa nedelja s pranganjem in z veliko mašo. Zato so imeli kaj govoriti.

»Ali ste dol na Primorskem tudi tako prangali?« je vprašal mojster krojač.

»O pač,« je odgovorila Mojcka, »procesije smo imeli še lepše in belih deklet je bilo tam več ko tu. Ampak strelcev pri nas ni.«

»Strelci pa so glavna reč, namreč strelci pa mi godci. To se smemo postaviti, he! Tja do Maribora ni take strelske družine kakor je naša — in da bi s procesijo šla in pri procesiji streljala kakor v Mariboru vojaki na Rešnjega Telesa dan. Štirideset mož in nas deset godcev — to ti je cel regiment — moj Krištof, he?«

»Štirideset jih ni bilo,« je ugovarjal Janez in mežiknil s svojimi škilavimi očmi. »Jaz sem pri salvi samo osem in trideset strelcev naštel.«

»Hahahaha! Hahahaha!«

»Tele telebasto! Osel, Krokodil! Buča ti kranjska!« je vriščal mojster. »Kakor en pok so jo urezali vse krati. Ali ni res?«

»Res je,« je dejal Zvonik. »Prav po vojaško so jo. Človek se mora čuditi, da tako na en mah pritisnejo.«

»To ti je na komandantu,« se je oglašil Luka, gospodarjev mlajši sin, ki je bil z bratom tudi pri »strelski družini«. »Naš komandant ima glas, da useka ko blisk.«

»In gleda ti, gleda!« je dodal Marka, starejši sin. »Kadar komandira, ti gleda tako, da meniš, prav v tebe se je zapičil.«

»Da, da,« je gostolel krojač, »takega ni, kakor je Dvornikov Tevž. V Beogradu je služil in podnarednik je bil. Oficirji so rekli, da pri vsem polku ni bo-

ralni štab, katerem poveljuje negušev sin, tvorijo drugo zaščitno črto. Tretji zaščitni črti blizu Addis Abebe poveljuje ras Abate in te čete so močne 50.000 mož.

Angleško letalo Rdečega križa ponesrečilo.

Na poletu iz Kartuma je strmoglavilo 80 km od Addis Abebe letalo angleškega Rdečega križa in se razbilo. V abesinski prestolici pričakujejo prihod še dveh angleških letal RK. Položaj italijanske vojske na severu

je postal zelo opasen zaradi abesinskih obkoljevalnih poskusov pri Makale in ob italijanskem desnem krilu v smeri proti italijanski koloniji Eritreja. Abesinska vojna poro-

Občinske volitve v St. Ilju v Slov. goricah.

V nedeljo dne 29. januarja se bodo pri nas vršile občinske volitve. Naša stranka JRZ je postavila kot kandidata za župana poštenega domačina g. Karla Swaty-a. Vsi pošteni šentiljčani, kmetje, delavci, obrtniki in državni uslužbenci bomo glasovali samo za našega Swatyja in nikogar drugega.

Izredno lep shod JRZ v domačiji dr. Korošca.

Na Štefanovo po rani službi božji se je vršil pri Sv. Juriju ob Ščavnici zelo lepo uspeli javni shod JRZ. Predsedoval je shodu predsednik krajevne organizacije g. Plavec, ki je uvodoma povdarjal, da je rojstna župnija našega velikega voditelja dr. Antona Korošca stala vedno zvesto v vrstah naše stranke. Shoda se je udeležilo kljub skrajno slabemu vremenu nad pol tisoč samih mož in fantov. Prihiti so celo Malonedelčani, Kapelčani in Negovčani.

Odposlanec JRZ, mariborski g. podžupan Franjo Žebot je prinesel pozdrave g. dr. Anton Korošca in je v daljšem govoru med splošnim zanimanjem razkrival celo vrsto tajnosti, ki so privedle dne 24. junija do nepričakovane spremembe v naši državni upravi.

Po shodu smo se še zbrali člani odbora JRZ k zaupni seji, kjer nam je tolmačil g. Žebot, kako naj izvedemo praktično našo organizacijo ter nam je dal marsikatera zanimiva pojasnila. Uspešnega shoda smo res zelo veseli.

Pri lenivosti črev je naravna

Franz-Josefova

grenka voda prijetno dobro učinkuje domače sredstvo, ki zmanjšuje težave, ker večkrat že male množine dobro delujejo.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15485, 25. V. 1935.

čila pravijo, da je uspel abesinskim prednjim stražam vpad v Eritrejo. Abesinske čete so zavzele mesto Adi Kvalo, ki se nahaja 16 km daleč od abesinske meje v Eritreji severno od Adu.

Sveti Oče in Abesinija.

Mnogokod se čujejo glasovi, ki pozivajo sv. očeta, naj poseže v dogodke v vzhodni Afriki. Pri tem je zanimivo, da prihajajo v prvi vrsti iz nekatoliških in socialističnih krogov. Tem se pridružujejo še prostozidarji.

Take pozive moramo pravilno razumeti, ker je njihov namen v tem, da zapletejo Cerkev v mednarodni spor in škodujejo njenemu ugledu. Neiskrenost je očitna, če vemo, da baš taisti

ljega vojaka. Še kapetan ali celo polkovnik bi bil postal, če bi bil pri vojaki ostal.

»Kaj bo pri vojaki ostal, ko ima grunt in bolnega očeta doma!«

»Seveda! Očeta ima rad, grunt ima rad. Pa s kaplanom sta si kakor brata.«

»Saj se tikata.«

»Kaplan njega že tikajo, Tevž pa kaplana vedno vika.«

»Mladiško zvezo zdaj ustanovljata in Tevž zbira tudi absolvente kmetijskih šol v posebno društvo.«

»Kako klavrna je bila naša 'strelska družina' pod prejšnjim načelnikom! Odkar je Tevž, je vse ko namazano.«

»Seveda, ko maže,« se je zarežal Janez. »Vsako krat sodček piva! To ti bi prišli vsak dan.«

»Molči, žolna!« ga je dregnil mojster. »Če Tevž plača, plača iz svojega. Ti pa tudi nisi nikoli tešč zraven.«

»O ti Goljat stari ti! Saj si tudi ti žrl, da se ti je od rus cedilo.«

»Kaj? Osel! Bik! Mar naj bi Tevža razžalil, če mi napije?«

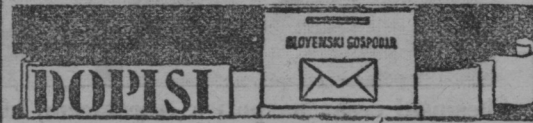
Stari Zvonik je zmajal z brado in dejal:

»Ali je Dvornik tako denaren, da more sin toliko za pijačo dajati?«

Reklama za lončarske izdelke v stari Grčiji.

Trgovska prebrisanost starih Grkov je znana celemu svetu. Za gospodarski dvig grškega prestolnega mesta Atene je bilo posebno odločljivo razpečavanje lončarskih izdelkov. Atenčanom je uspela reklamná spretnost, da so prodajali dragocene vaze ali posode, ki so jih izgotavljali, po celem tedajnem kulturnem svetu.

Velik ugled je užival na starem Grškem sport. Tekem, katere so prirejali v Atenah, so se udeleževali sportniki iz celega tedaj znanega sveta. To dejstvo so znali spretno izrabiti trgovsko brihtni Grki, da so postali njihovi lončarski izdelki znani.

Medvece-Majšperk. Gotovo je marsikateremu čitatelju »Slov. Gospodarja« znana tovarna strojil Hamre pri Majšperku in katere lastnik je umrl v Gradcu, odkoder je bilo truplo prepeljano na njegov grad in pokopano blizu gradu. Nad njegovim grobom je dala žalujoča vdova M. Kubricht sezidati lično kapelico v trajen spomin. Po smrti prerano preminulega je prevzela tovarno vdova in jo vodi v vsakem pogledu tako kakor prej njen mož. Kakor je rajni pomagal svojim delavcem, isto tako pomaga tudi gospa. Kakor vsako leto prej tako je tudi letos gospa M. Kubricht podarila kot božično darilo vsakemu delavcu Din 100. Za sprejeto božično darilo izrekamo javno zahvalo. Končno žele gospej M. Kubricht srečno in blagoslovljeno Novo leto 1936 obdarovani delavci.

Zabukovje. V preteklem letu so šli v večnost Požun Terezija v Bukovju, velika dobrotnica cerkve; Oblak Franc, cerkveni ključar podružnice v Podgorju, ki ga je zadela kap; ravnatelj Gregorčič Franciško, pridno vdovo na Miškem vrhu, in Klenovšek Ivan na Mrzli planini, v najboljših letih. S puško se je obstrelil Franc Krajnc v Trebežu, ko je lovil lisjaka, tako da

Kot nagrado za zmage v sportnih borbah so dajali takrat obče priljubljeno in tudi dragoceno olivno olje. Olje kot znak zmage je moralo biti podarjeno v dragoceni posodi in te so ravno izdelovali atenski lončarji, ki so bili v svoji stroki veliki umetniki. Sportne nagrade so zanesle grške lončarske izdelke v obliki dragocenih posod po celem svetu. Iz Egipta, Rusije, Galije (sedaj Francije) in Španije so dotekala v Atene naročila za umetniško izdelane vaze, kar je v onih starodavnih časih nosilo celemu mestu lep zaslužek. Šport je bil torej najboljša reklama za starogrške lončarske izdelke. Iz taistih časov se je ohranila do današnjega dneva navada, da dobivajo športniki-zmagovalci za nagrado vaze ali pokale.

so mu v bolnišnici morali levico odrezati. — Pri g. Stoklasu sta maja udrla dva tata ponoči v hišo in gospodinja oropala za 100 Din. Istega meseca smo vprizorili tudi lepo igro s petjem: »Dve materi«. — G. Marchisetti Josip iz Leskovca pri Krškem nam je dobro in poceni popravil orgle pri dveh podružnicah. — Dne 5. oktobra smo dobili nov zvon za podružnico v Podgorju za 8045 Din. — V začetku meseca novembra pa smo imeli obnovitev sv. misijona. — Letina je bila tukaj precej dobra, vse je obilno rodilo: žito, sadje, posebno jabolka, tudi vinogradi, samo v nižjih legah je pomladanski mraz napravil precej škode.

Škofja vas. Kr. banska uprava je izdala važno naredbo, da ne sme biti občinska pisarna in gostilna v eni hiši. To je čisto prav. Kajti rado se zgodi, če sta preblizu skupaj, da gre včas vasovat občinski urad v gostilno, a gostilna v občinski urad. To pa ne gre. Ne gre, da bi dobivala občinska uprava duhovno okrepčilo iz nasprotnih gostilniških vrat, a da bi gostilno največ vzdrževali občinski možje. Pri nas je tako: gostilna in občinska pisarna sta v isti hiši na levo in desno. In sedaj čakamo že dolgo, kdo se bo izselil.

Lokavec pri Zgornjem Cmureku. V nedeljo, 22. decembra je bila v narodni šoli božičnica za otroke z igro. Petdeset revnih otrok je bilo obdarovanih z obleko in čevlji, ostali pa z drugimi

»Denaren, denaren,« je zatrjeval mojster krojač. »Najlepši grunt v naših hribih je njegov, brez dolgog je in še suhega ima, dvajset repov v hlevu in edinega Tevža — hčeri sta omoženi in izplačani. Staremu je tudi po volji, da se sin postavi; kajti skop ni.«

»Pravijo, da so gor pri Dvorniku radodarni in da siromakom radi pomagajo,« se je oglasila Marta.

»Preveč, preveč! Saj si berači in brezposelni pri njih kar kljuko podajajo. Stari sukno da, če ga kdo lepo poprosi, Tevž pa še hlače povrh. Pa kaj drobiža izposodijo, da ga jim potem nihče ne vrne!«

»Usmiljeni ljudje so krščanski ljudje. Tevža pa vsi hvalijo,« je dodala stara Zefa.

»Da je Tevž poštenjak, sem koj vedel,« je rekel Zvonik. »Že koj prvo nedeljo potem, ko je od vojakov prišel, je bil pri obhajilu.«

»Res! Ko sveča raven je šel po cerkvi in marsikdo ga niti spoznal ni več.«

»Saj so nekateri še popraševali, kdo da je ta lepi fant,« se je vtaknila Mojcka.

Oče jo je strogo pogledal, starejša sestra pa jo je pokarala:

»Kako pa govoriš, Mojcka!«

»He, Kristof, kaj bi ne smela govoriti, kar vsi ljudje pravijo? Lep je Tevž in možat, posebno še, kadar je kot komandant v strelski uniformi.«

šolskimi potrebščinami. Niti eden ni šel prazen iz šole. Prav lepa zahvala vsem, ki so pripomogli k tako izdatni božičnici.

Novi angleški zunanji minister A. Eden.

Bivši angleški zunanji minister S. Hoare.

Pri lenivosti črevesa

kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravna

Franz-Josefova

grenka voda zaprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da poroba **Franz Josefove** vode izbornu urejuje funkcije črev. Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15485, 25. V. 1935.

Abesinski cesar na poti k Abesincem, ki sobili ranjeni v Desije od italijanskih zračnih bomb.

Mussolini zbira v svojo bronasto čelado zlate darove za vojno.

»Malo premlad je še za komandanta.«

»Pet in dvajset! V najlepšem cvetju! Pameti in močatosti pa ima za petdeset let. Zato ga tudi sivi veterani radi ubogajo.«

»Še rajši pa bi ga mladi deklički poslušali«, se je zahihital škilavi Janez.

»Da, da, da! Deklički pa se oblizujejo po njem ko mačke po masti. Vse se mu nasmihajo in vsaki naj bi kaj povedal. Vsa zatelebana pa je Blazinova Liza. Po vsej sili ga je včeraj hotela za zadnji raj.«

»Pa se ji je pred nosom zasukal.«

»Ta ga ne bo pustila, dokler ga ne dobi.«

»Ta?! Ti Krištofov štor ti! Tevž pa Lizo? Prej se bo mesec z mačko oženil.«

»Ali se Tevž ženi?« je nedolžno vprašala Mojcka.

»Moral se bo. Seveda! Joza, njegov oče, kar naprej boleha; treba jim je zanesljivega človeka pri hiši. Da bi pa Tevža h kapucinarjem vleklo, tega še nisem čul.«

»Kaj meniš, katero bo vzel?«

»Katero? Tega Tevž bržkone niti sam še ne ve. Dobil bo pa vsako, če bo le usta odprl. Edino ena bi ga morda odbila, hehehe!«

Krojač se je zahehetal in pomenljivo pogledal Marto, ki je rahlo zardela. Zvoniku pa je bilo videti, da mu ni nič kaj po volji, ker se je beseda tako

zasukala. Nagubančil je čelo in pogledal Mojcko pa se pokrižal in molil:

»V imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Amen. Boži Bog zahvaljen! Oče naš...«

Ko je z domačimi odšel iz izbe, je zunaj skregal Mojcko in jo pokaral, kaj se vtika vedno odraslim v besedo, pa še celo v takih rečeh. Dekle se je malo pokujalo; zato jo je oče še bolj trdo prijel.

Medtem sta Marta in Zefa v kuhinji pomliti in pospravili. Ker so bili z ravnega seno že zvozili in za ta dan ni nobeno delo posebno naganjalo, je prosila Marta očeta, naj bi jo pustil na goro po češminje; zelo ga je obrajtala kot zdravilo. Oče ji je rad dovolil. Da bi se ubranila vročega sonca, si je zavezala belo ruto, vzela kanglico in z naglimi koraki zavila za hišo skoz les po hribu navzgor.

Vse tiho je bilo v gozdu, po smoli je dišalo, vrhovi smrek so se bleščali, skozi tisoč zelenkastih okenc je migljalo sinje poletno nebo in zlate sončne lučke so se igrale po Martini obleki. Postavno dekle je bila, gosti in polni so bili nje črni lasje, v črnih očeh ji je sanjal mehek mir. Lepa je bila. Ko se je takole vzpenjala navzgor, je bila podobna mestni gospodični; le obleka je pričala, da je kmečko dekle. Na koraku ji je bilo videti, da je vajena hribov, in oddahnila si je šele, ko je po eni uri hoda prišla na jaso na vrhu.

krogi skušajo izriniti Cerkev iz vsega javnega življenja.

Leta 1917 so mnoge države mirovne nasveto Benedikta XV. prezrle in obenem, sklenile, da sv. stolica nima dostopa v Zvezo narodov. Cerkev je vojna za človeštvo nesreča, ki spada v sedanji svetovni nered.

Kljub temu bi papež rad nastopil kot razsojnik v težkem sporu — kot se je to v zgodovini že opetovano zgodilo — če bi bil za to naprošen. Sam od sebe pa tega ne more storiti, ker bi v Cerkev sovražnih krogih takoj vstala sumnja, da mu gre za politično nadvlado nad narodi in državami.

(Dalje sledi)

Iz gornjegrajskega kota. Lepo, solčno, zimsko vreme na kvaterno nedeljo pred Božičem me je podvzvalo, napraviti kakšen izlet. Odločil sem se tokrat v lepo Bočno, kjer bodo igrali že ponovno žaloigro »Črna žena«. Gredoč, sem občudoval krasoto zimske narave, jasno sonce je blesketalo po dolinah in gorah. Grem mimo pravilničnega gradišča, kjer pravi pravljica, da je pokrit razkošen grad in čaka rešitve »zakleta kraljica«. V teh mislih me presenetijo bobnenje jesenih hloedov, ki so se valili z visokega pobočja na nasprotni strani. Ko sem spoznal, da ni kakšna vremenska nezgoda, marveč da drvarji spuščajo les v nižino, me je to neprijetno dirnilo. Vedno slišim tarnanje delavcev, da nimajo zaslužka, pa se še dobe ljudje, ki navzlic temu oskrunjujejo Gospodove dneve. Vprašal sem nekoga moža, ali je res neobhodno potrebno, da morajo v nedeljah delati, ali v delavnikih ni dobiti težakov ter ali je lastnik lesa tujec? Odgovoril mi je, da za to delo ni nobene opravilne potrebe, da delavci še ob delavnikih nimajo dela ter da je lastnik tega lesa domačin. — Obžalujoč padec verskega prepričanja, sem nadaljeval pot, kamor sem bil namenjen. — Igra mi je dopadla, igrali so dobro, nekaj sem pa kritiziral. Če je že potrebno — morebiti vzgojno —, da k takim igram hodijo šolski in drugi otroci, naj bo tako, vendar pa bi naj reditelji čuvali red in mir, če se že vabi na takšne prireditve širšo javnost. — Ko sem se vračal, sem premišljeval, koliko sem to popoldne naštel na lehih in koliko na neprijetnih občutkih ..

Hujše ko v Abesiniji.

V letošnjih božičnih praznikih je prišlo po nekaterih krajih do prav žalostnih krvavih dejanj, ki dajo resno misliti, če ne bo oblast krepko posegla vmes in vsaj omejila prehudo popivanje in izzivajoče plese vinjene mladine. Na štefanovo pod večer je došlo v Sladkem vrhu ob severni meji radi popivanja in plesanja do prave bitke. Omenjenega večera so se obdelavali fantini iz Sladkega vrha in Selnice ob Muri ne samo s krepelci ter noži, ampak celo iz samokresov. Šele orožniki so razgnali divjake, ki so pustili na bojišču šest ranjenih in med temi celo eno deklino. 19letna tovarniška delavka Ana Reiter je hotela v splošni zmedici ščititi svojega prijatelja. Dobila je po glavi tako silovit udarec, da ji je počila lobanja in je umrla na posledicah v mariborski bolnici. V bolnico v Maribor so pripeljali iz sladkovrške fronte 19letnega Franca Fortmüllera s strelom skozi glavo. Ostali ranjenci so ostali v domači oskrbi.

Otrok podlegel opoklinam.

Iz Hotinje vasi pri Slivnici v okolici Maribora poročajo:

Pri nas je zadela huda nesreča železničarja Dolenca. Komaj 20 mesecev stari Jožek je ležal v zibelki poleg štedilnika v kuhinji. Mati je imela nujen opravek izven kuhinje in se je odstranila za par trenutkov. Ko se je vrnila, se ji je nudil strašen prizor. Zibelka in otrok sta bila v dimu in plamenih. Obupana mati je pograbila otročička, a je že bil toliko opečen, da je pozneje podlegel prehudim opoklinam v mariborski bolnici.

Do smrtne nesreče je prišlo, ker se je vnelo radi hudo zakurjenega štedilnika perilo na vrhici nad pečjo v kuhinji. Goreče perilo je padlo na zibelko in na ta način je prišlo do ognja, iz katerega je otela mati otročička v brezupnem stanju.

Nesreča nikdar ne počiva!

Avtobus zadel ob lokomotivo.

Dne 28. decembra se je zgodila ob drugi uri popoldne na cestnem prelazu preko železniške proge v Murski Soboti prometna nesreča, kakoršne tamkaj ne pomnijo.

Poštni avtobus, ki vozi na progi Dolnja Lendava — Murska Sobota — Rogoševci, je krenil po prihodu iz Dolnje Lendave v garažo po bencin. Šele po pre-

skrbi z gorivom bi bil vzel pošto in naložil potnike in bi se bil odpeljal iz Murske Sobotice v Rogoševce. Na poti od garaže in na zgoraj omenjenem križišču je zadel šofer Lukašek ob premikajočo se lokomotivo. Železniški stroj je popolnoma razbil poštni avtobus. Šofer Lukašek je bil takoj mrtev. Spremljevalec Ivan Koudila, pismonoša, je dobil hude poškodbe na nogi in na glavi. Slednjemu so nudili pomoč v soboški bolnici.

Smrtno ponesrečeni šofer Lukašek je rodom Čeh, star 45 let in se je hotel po Novem letu poročiti. Šofiral je poštni avtobus po Prekmurju od preobrata.

Pismonoša Koudila je domačin in je oženjen.

Železniški kretničar trdi, da je že večkrat svaril Lukaška, naj pazi na premikanja na prelazu, za kar se pa šofer ni zmenil in enkrat mu je postala žalibog naglica usodepolna!

Vojna v vzhodni Afriki.

Po poročilih iz Desija, kjer se nahaja abesinski generalni štab, vlada na severnem bojišču živahno gibanje čet in prevozov streliva. V kratkem je pričakovati veliko abesinsko ofenzivo v smeri proti mestu Makale, katerega hočejo Abesinci za vsako ceno zopet osvoboditi. Da bi bila Italijanom onemogočena uporaba tehnično popolnejšega orožja, namerava abesinsko vrhovno poveljstvo še nadalje napadati Italijane z manjšimi in večjimi presenečenji.

Dosedanji način vojskovanja Abesincev ima namen: onemogočiti Italijanom zveze z zaledjem. Neprestani abesinski napadi so rodili doslej že lepe in večkrat nepričakovane uspehe.

Abesinci zavzeli važno postojanko.

Londonski dopisni urad poroča z dne 28. decembra naslednje iz abesinske prestolice, iz Addis Abebe:

Po uspelem naskoku na italijanske domačinske čete na severni fronti so Abesinci kljub hudemu italijanskemu topovskemu ognju in ognju iz strojnih pušk zavzeli Abbi Addi, glavno mesto v pokrajini Tembien. Italijanom so prišla na pomoč tudi težka bombna letala, vendar se jim kljub silnim naporom ni posrečilo zavrniti Abesincev. Italijani so se umaknili severozapadno od Abbi Addija in požigajo na umiku vsa večja poslopja, posebno cerkve. Na bojišču je obležalo mrtvih med drugim tudi 20 italijanskih častnikov in podčastnikov, okoli sto Italijanov pa je bilo ujetih.

Najnovejši abesinski napadi, ki so se končali z zavzetjem Abbi Addija, so bili izvršeni po posebnem načrtu abesinskega vrhovnega poveljstva. Vse kaže, da hočejo Abesinci v Tembienu prebiti italijansko fronto. Če se jim to posreči, bodo morali seveda Italijani naglo zapustiti tudi pokrajino Tigre. Ras Sejum in ras Kasa imata vsekakor na razpolago zadosti čet in vojnega materiala, da prisilita Italijane k postopnemu umikanju na tem delu bojišča.

Tudi sedaj se še ne more govoriti o kakšni splošni abesinski ofenzivi, temveč gre še vedno samo za nepričakovane abesinske napade, čeprav večjega obsega. Italijani trdijo, da so odbili že več napadov, priznavajo pa, da so imeli prejšnji teden velike izgube in da je ta teden padlo 400 italijanskih častnikov in vojakov.

Velik plen in znaten uspeh Abesincev.

Abesinci so ugrabili Italijanom severno od Makale 20 tankov, 50 strojnic in so zajeli 200

vojakov. Makala še ni padla, toda vojska rasa Sebata prodira v pokrajini okoli Adu. Vojska rasa Kase prodira in napreduje južno od Makale, vojska rasa Sejuma pa zapadno od tega mesta. Prodiranje napreduje počasi, a v velikem obsegu. Omenjene abesinske armade obkoljujejo Makalo. Najbolj srditi boji so bili za božične praznike. Po bojiščih leži na tisoče ranjencev brez pomoči, ker abesinska bolničarska organizacija slabo deluje.

Angleži zalagajo Abesince z orožjem.

Na podlagi sigurnih podatkov zadnjih treh mesecev so angleške tovarne orožja in municije uvozile v Abesinijo sto tisoč pušk, 500 strojnic, tri poljske baterije, sedem letal, 500 avtomobilov in deset oklopnih avtomobilov, razen tega pa še ogromne množine municije, eksplozivnih sredstev, plinskih mask in ostalega vojnega materiala. Promet v Berberi in Zeili v angleški Somaliji je tako velik, da ga ti dve luki ne moreta več obvladati, ker prihaja sem dnevno nekaj ladij, polnih orožja in municije za Abesinijo. Zato se angleški parniki ustavljajo tudi v Džibutiju, kjer izkrcavajo mnogo orožja in municije, ki se nato z železnico prevaža v Addis Abebo. Tudi luka Aden je polna parnikov, ki razkladajo orožje in municijo na splave, na katerih potem to orožje prevažajo v manjše luke v angleški Somaliji. Tako je tudi luka Bulhar, ki leži 30 km od Berbere, polna parnikov in splavov, ki razkladajo orožje. Po prometu, ki ga je mogoče nadzirati, se zdi, da zalagajo angleške tovarne municije do 80 odstotkov abesinskih potreb. Po računih dobro poučenih krogov je do zdaj izkrcalo orožje v Berberi in Zeili 20 velikih parnikov in 400 splavov.

ANGLEŠKE VOJNE SILE.

Napetost med Anglijo in Italijo sili v ospredje vprašanje: Kake vojne sile posedajo Angleži?

Skupno število vseh za orožje sposobnih belokožcev v pokrajinah, ki spadajo pod Anglijo, znaša osem milijonov. Drugokožnih, za boj usposobljenih, cenijo na tri milijone, število, ki je v ožgled 300 milijonom Indijcev — neznatno. V materni deželi v Veliki Britaniji znaša število vojaščin podvrženih 2,5 milijona. Kakor znano, ne poznajo Angleži splošne vojaške dolžnosti, le ob času največje nevarnosti — med svetovno vojno — so jo začasno vpeljali.

Trenutno cenijo angleško vojno moč (armado, mornarico in letalstvo) nad 673.000 častnikov,

Odjemalcem za leto 1936!

Oni, ki imate skromne želje,
 pridite k meni, ker tu je veselje.
 Velika izbira lepega blaga
 vam in vašim veselje da.
 Da resnica je to, govorijo pač vsi,
 ki so do sedaj že k meni prišli.
 Ker staro leto je minilo
 in novo se je narodilo,
 ki bode naj brez vseh skrbi,
 to Anton Vam Macun želi.
 V Mariboru, Gosposka ul. 8-10.

19

in moštva in skupno z indijskimi četami 954.000 mož. S četami vseh angleških dominijonov, kakor Kanada, južna Afrika in Avstralija, pa okroglo 1,2 milijona častnikov in mož.

Najmogočnejše orožje Anglije je mornarica. Dne 1. februarja 1935 je štela angleška bojna mornarica 370 edinic. Od teh 12 linijskih ladij, tri vojne križarke, 50 križark in 66 edinic so šele gradili. V letu 1935-36 so v programu predvidene: tri nove križarke, en flotilski voditelj, osem rušilcev in tri podmornice. Trenutno posedajo Angleži doma in v Sredozemskem morju 60 bojnih ladij.

Peter Rešetar rešetari.

Slovo od starega leta. V »Kmetijskem listu« čitam: »Leto, ki nam ni prineslo dobrot, se sklanja v zaton. Prineslo nam je obilo udarcev, dalo nam je dovolj razočaranj, zato ne bomo žalovali za njim.« Tako žalostno pa se tudi jaz nisem poslovil od leta.

Največji dogodek preteklega leta: Izpogovoril je svobodno Peter Rešetar.

Prepiri med klerikalci. JNSarsko časopisje piše, da je med klerikalci stalen prepir. Ugotovil sem, da ga pri JNS res ni. Tam se namreč nihče več nima prilike prepirati, ker ni ljudi. Kramer se pa sam s seboj vendar ne bo prepiral!

Stari in mladi. Nekaferim se čudno zdi, da hočejo tudi mladi besedo. To je od začetka tako na svetu. Saj jo tudi dobijo, in sicer takoj, ko postanejo stari. Tudi to je že od začetka tako na svetu.

Celjski dogovori. V Celju so se razni listi dogovorili, da za novo leto izidejo skupaj. Sedaj pa »Ljudska pravica« pripoveduje, kako so jih speljali. Dobro je, da vidimo te medsebojne kupčije »slovenske fronte«. Samo, če to ne bo pogodba za medvedovo kožo, ko je medved še v gozdu?

Maček in Jeftič imata isti program: Obadva molčita.

Hrvatski program za leto 1936. Hrvati majo v letu 1936 najpreje med seboj urediti hrvaško vprašanje, potem ne bo več težave za rešitev.

0000. Ko sem bil o praznikih v Zemunu, sem videl na nekem stranišču napisane štiri 0000, pa sem vprašal, kaj naj to pomeni. Razložili so mi, da morajo biti vsi napisi v cirilici in latinici, zato sta dve nuli v cirilici in dve v latinici.

Kje je Jeftič pričakal novo leto? Jeftič ljubi zadnji čas popolno samoto, zato je hotel tako pričakati tudi novo leto in se je podal v svojo poslansko klubsko sobo, kjer nima več nobene-ga poslanca za seboj.

Zakon o zaščiti strank. Ker je predvideti, da bo več strank moralo napovedati konkurz, so poslanci JNS, kolikor jih je še ostalo, predložili osnutek zakona o zaščiti strank, da se smejo iste likvidirati šele po smrti sedanjih »eksvoditeljev«.

Iz Abesinije. Po radiju sem tudi v vašem imenu voščil abesinskemu cesarju vesele praznike in srečno novo leto. Vprašal sem ga tudi, kako

mu kaj gre. Dejal mi je, da prav dobro, da ima sedaj dovolj orožja. Odkod ste ga pa dobili, sem vprašal. Odgovoril mi je, da iz Italije. Nisem razumel tega, pa mi je razložil: Italijani pripeljejo orožje v Abesinijo, mi jih samo malo pošegemo, pa nam vse pustijo. Danes smo zajeli

deset tankov in 20 strojnih pušk, ker te nimajo tako hitro aog kakor Italijani. Ker nam ni treba za to orožje plačati nobene kupnine, se jim izkazujemo hvaležne na drug način. Spravljamo jih vedno bliže obali, da bodo hitreje prišli domov.

Poslednje vesti.**Iz domače politike.**

Narodna skupščina se bo sestala dne 15. januarja. Skupščina bo odstopila finančnemu odboru proračunski predlog za leto 1936-37. V času, ko bo razpravljala finančni odbor o proračunu, se bo skupščina pečala z zakonskimi osnutki, ki se nahajajo v razpravi pri skupščinskih odborih. Gre za osnutke zakona o prekrških, trgovinskega zakona in zakona o gospodarskih zadrugah. Vsi ti zakonski osnutki bodo sprejeti do konca januarja. V prvi polovici meseca februarja pride na skupščinski dnevni red državni proračun v načelu in v posameznostih.

Nov radikalni večernik v Ljubljani. V soboto dne 28. decembra je začel izhajati v Ljubljani nov večernik, ki se imenuje »Slovenski dom« in bo zastopal stališče JRZ. Nov list urejujejo v istih prostorih kakor »Slovenca«. »Slovenski dom« bode izhajal vsak delavnik. Mesečna naročnina znaša 12 Din. Urednik je pa Jože Košiček.

Politične novice iz drugih držav.**NEVAREN POLOŽAJ FRANCOSKE VLADE.**

Francoski ministrski predsednik in zunanji minister Laval se je za enkrat komaj izmotal iz zagate. Že parkrat smo pisali, kako sta skovala francoski minis-trski predsednik in zunanji minister Laval ter bivši angleški zunanji minister Hoare v Parizu pogoje za mir v italijansko-abesinski vojni. Po teh predlogih bi bili zmagoviti Abesinci skoro ob polovico cesarstva. Radi pariških mirovnihih točk v korist Italiji je odstopil angleški zunanji minister in ga je nadomestil A. Eden. Ne samo angleška parlamentarna večina in javnost, ampak tudi Francozi niso zadovoljni z Lavalovim nastopom proti Abesiniji. V francoski skupščini je bilo stavljenih več interpelacij, ki so zahtevale od Lavala, da se mora pred celokupnim parlamentom opravičiti. V francoski zbornici je preživljal Laval zadnje dni hude čase in komaj mu je uspelo, da je zaenkrat še preprečil odstop svoje vlade.

Vsa francoska pa tudi mednarodna javnost je z največjo napetostjo pričakovala izid bojnega glasovanja dne 28. dec. med Lavalom in nasprotniki njegove zunanje politike.

Razprava o Lavalovem nastopu proti Abesiniji je pričela 27. decembra popoldne z obširnimi Lavalovim govorom. Nadaljevala se je 28. decembra ves dan in je dosegla v večernih urah, ko se je Laval ponovno pral, svoj višek. Levičarske skupine so se ostro zaganjale v Lavala z očitki, da je povzročil s svojim oklevanjem za ali proti poostritvi sankcij napram Italiji splošno nesigurnost v Evropi.

Razprava o Lavalovi politiki je bila parkrat tako burna, da je moral predsednik zbornice sejo prekiniti.

Pri zaključnem glasovanju je dobil Laval 43 glasov večine, pa tudi ta zmaga ne bo brez posledic. Vsi govorniki radikalno socialistične stranke, ki ima v vladi več ministrov, so nastopali v govorih proti Lavalu. Iz takega precej odločnega protinastopa sklepajo, da bodo zapustili radikalno-socialistični ministri Lavalovo vlado in izzvali krizo. Tudi po časopisnih zadržilih je postal položaj Lavalove vlade nevzdržen.

Belgijski kralj kot posrednik. Belgijski kralj Leopold III. se je pripeljal zadnje dni že drugič v London. Vse trdi, da posreduje kralj Leopold III. radi napetosti med Anglijo in Italijo. Belgijski vladar je svak italijanskega prestolonaslednika, ki bo v doglednem času zasedel italijanski prestol. Leopold bi rad pomagal sorodniku, da bi ne prišlo do popolnega preloma med obema precej si nasprotnima velesilama Anglijo in Italijo.

Kedaj pričakujejo spremembo položaja med Italijo, Anglijo in Abesinijo? Do sredine januarja ni pričakovati, da bi prišlo do novih poskusov mirne poravnave spora med Italijo in Abesinijo. Angleški poslanik v Rimu je namreč odpotoval na tritedenski dopust v London.

Kedo vse bo stal ob strani Angležev, če bi bili napadeni? Smo že poročali, kako je razposlala Anglija: Španiji, Jugoslaviji ter Grčiji nujno vprašanje, če bi bile na njeni strani za slučaj napada na njo od strani Italijanov v Sredozemskem morju? Omenjene države so odgovorile povoljno. Sedaj sta sporočili Angliji tudi Poljska in sovjetska Rusija, da ji dasta za slučaj napada na razpolago letalstvo. Z navedenimi ukrepi in zagotovili je vse ukrenjeno za poostritev sankcij napram Italiji. Na Angleškem bodo osnovali posebno ministrstvo za obrambo vseh pokrajin, ki spadajo pod Veliko Britanijo. To novo ministrstvo bo skrbelo za čim skladnejše sodelovanje ministrstev za vojsko, mornarico in letalstvo in naj bi vzdrževalo zveze z vladami angleških dominijonov (Kanada, južna Afrika in Avstralija) v zadevah, ki se tičejo skupnih vojaških in pomorskih koristi Velike Anglije.

Domače novice.

Smrtna nesreča. Blizu postaje Drnje v okolici Koprivnice na Hrvaškem je padel na železniški progi 13letni Ignac Gerinčič iz Peteranca. Ravno v trenutku, ko je hotel fant vstati, ga je povozila smrtno lokomotiva, ki se je vračala v Koprivnico iz madžarske postaje Gyekenesa.

Že drugi roparski napad na istem mestu. V Trzič sta se odpravila iz Pristave za božične praznike Anton Belihar in Legat Stanko. Tik pred Debevčovo vilo sta planila iz gozda dva neznanca in zahtevala denar. Napadenca tolovajev nista ubogala in radi tega je dobil Belihar zabodljaj v roko. Prihajajoči ljudje so pregnali

roparja, ki sta si poiskala zatočišče v bližnjem gozdu. Opisani roparski napad je drugi v bližini Pristave. Prva je bila izropana za 300 Din učiteljica Grom. — Orožniki so z vso vnemo na delu.

Vlom v krojaško delavnico. V Mariboru v Cankarjevi ulici je bilo vlomljeno med kosilom v krojaško delavnico g. Kosija in Stuheca. Neznanec je prišel v delavnico s ponarejenimi ključi ravno ob času, ko se je podal lastnik in njegovi pomočniki k obedu. Z vlomilec je izginila skoroda vsa zaloga manufakturnega blaga za deset oblek. Vlomilec je imel za tatvino komaj deset minut časa. Škoda znaša 10.000 Din.

Sporočilo zasledovanega vlomilca in tolovaja. Na jesen lanskega leta so v Mariboru komaj in komaj spravili pod ključ nevarnega vlomilca in dolgo iskanega tatu Košanja. Tovariš omenjenega Pajman iz Studencev je po aretaciji Košanja pobegnil preko meje. Pajmanov brat se nahaja v mariborski moški kaznilnici. Temu je pisal od naše oblasti zasledovani iz Strassburga na Nemškem in mu je javil na karti, da se mu tamkaj prav udobno godi.

Nesreča pri sankanju. V Studencih pri Mariboru je padla 11letna Ana Kladnik pri sankanju tako nesrečno, da je dobila pri padcu pretres možganov. Težko poškodovano so oddali v bolnico.

Praznih rok v zapor. V št. Pavlu pri Preboldu je hotel izrabiti neznanec polnočnico za vlom v župnišče. Ko je odšel gospod župnik in služinčad v cerkev, je začel svetiti krog glavnih vrat v župnišče z električno svetilko neznan in lepo oblečen moški. Svetlikanje z lučjo je opazil orožniški poveljnik in je vprašal tujca, kaj da išče ob taki uri. Izgovarjal se je, da bi rad govoril z neko Miciko, ki služi pri župniku. Orožnik sumljivcu ni verjel, ga je vzel seboj in ko so ga preiskali, so našli pri njem vlomilsko orodje. Aretiranega so odpeljali v zapore v Celje, kjer bodo že dognali, kedo in odkod da je.

Smrtna nesreča mornarja v noči. V Šibeniku je v noči smrtno ponesrečil narednik kr. mornarice Vinko Debevec, sin vpokojenega vlakovodje iz Ljubljane. Služil je pri mornarici že deset let. V noči je ob priliki izmenjave straže po nesreči padel v morje in je utonil, dasi je bil eden najboljših plavačev.

Krvav spopad se je odigral na Štefanovo na Dravskem polju. 30letni posestniški Anton Kurež iz Hajdoš se je podal v sosedno vas Skorba. Med potjo je krenil v krčmo in je sedel nasproti skupini popivajočih fantov. Kmalu so si bili v laseh. Kurež je potegnil nož in je prizadjal več ran 20letnemu posestniškemu sinu Ivanu Zajšek. Pretepači so ostavili krčmo, pa so se med potjo ponovno spoprijeli, ker so se hoteli znositi nad Kurežem, ki je ranil Zajšeka. Od vseh strani ogroženi se je branil, vendar je obležal nezavesten v mlaki lastne krvi z 18 zabodljaji. Kureža in Zajšeka so spravili v bolnico v Ptuj. Kureževo stanje je brezupno.

Dobrota je sirota. Ta stari rek je moral občutiti na lastnem telesu trgovski potnik, ki je opazil na Štefanovo zvečer v Ptuj na dravskem mostu gručo prepirajočih se fantov. Potniku je uspelo, da je izvabil iz opasne sredine kolovodjo iz

Hajdine, ki je vihtel celo sekiro. Odpeljal ga je v krčmo na kozarec vina, da bi se vročekrvnež pomiril. Ko sta zapustila gostilno, je z vinom pogoščeni Hajdinčan zabočel potnika in gostitelja v levo roko, da se je moral zateči v bolnico.

Shoda JRZ.

Pri Sv. Petru pri Mariboru bo v nedeljo, dne 5. januarja po rani sv. maši pri Sandeju, a v Jarenini na Kraljevo po rani božji službi v Posojilnici shod JRZ. Govoril bo F. Žebot.

Prireditve.

Zg. Polskava. Na splošno željo občinstva ponovi Izobraževalno društvo »Skala« nadvse pričakovanje lepo uspelo igro »Rožmarin« še enkrat dne 6. januarja, na Kraljevo, ob treh popoldan v dvorani g. Cizel na Zg. Polskavi.

Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Dramatični odsek Katol. prosvetnega društva vprizori v nedeljo, 5. januarja ob treh popoldne v šoli najnovejši igrokaz »Grunt«.

Sv. Bolfenk pri Središču. »Janez iz Visokega« ali »Ljubavi cvet je zamorjen«, dramo s petjem v osmih slikah, priredi Katol. prosvetno društvo Sv. Bolfenk pri Središču v nedeljo, 5. januarja ob šestih zvečer v bolfenski šoli.

Velenje. Igralska družina Prosvetnega društva v šmartnem pri Velenju vprizori dne 5. in 12. januarja lepo božično igro »Gobavi vitez«.

Velika Nedelja. Na dan sv. Treh Kraljev, dne 6. januarja ob treh popoldne ponovi tukajšnje bralno društvo igro »A njega ni...«

Še smrtni slučaj.

Sv. Barbara v Halozah. Pri nas smo imeli dva veličastna pogreba. Umrl je namreč komaj 16 let stari Ivan Gabrovec, sin peka. Pogreba se je udeležilo nekaj sto šolarjev, učiteljstvo ter ljudske množice. Poslovilne besede je govoril domači g. župnik. — Dne 23. decembra smo spremljali na zadnji poti 18 letnega Antona Šmigoc. Rajni je bil Marijin družbenik. Poslovilne besede so govorili kmečki fantje, ki so rajnemu zapeli tudi žalostinko. Oba mladeniča naj počivata v Gospodu, preostalim naše sožalje!

Sv. Jurij v Slovenskih goricah. Na Štefanovo smo ga izročili materi zemlji. Komaj 21 let je bil star Franc Fras iz Sp. Gasteraja. Izvrsten fant, Marijin družbenik, član apostolstva in fantovske Katoliške akcije, vnet delavec pri prosvetnem društvu kot njegov knjižničar, agilen agitator za dober tisk, naročnik mnogih knjig in časopisov. Polno omaro jih je imel, že vnaprej plačanih. Pri tem pa tih in miren, a vendar odličen značaj in jeklen v svojem verskem in narodnem prepričanju. Komu bi se ne tožilo za njim? Dolga vrsta fantov in drugih ga je spremljala k večnemu počitku. Pevski zbor mu je zapel tri ganljive žalostinke. G. župnik pa ga je priporočal zlasti fantom v zgled in posnemanje njegovih odličnih lastnosti. Dal nam Bog mnogo, mnogo takih fantov in še bo slovenska domovina imela tudi mnogo značajnih mož!

Sveti Trije kralji ob črnem jezeru. Tukaj je umrl mož neumorne delavnosti g. Globovnik Florjan, bivši župan občine Kot. Bil je prava slovenska korenina z zelenega Pohorja. Njegova življenjska pot ni bila z rožami postлана, zato pa polna zaslug za cerkev in občino. Izmed vseh županov minulega časa je bil najodličnejši. Bil je več gospod. Svoje gospodarstvo je uredil in vodil po naukih, ki jih je pridobil iz knjig in časopisov. Mnogo let je bil naročnik »Slovenskega gospodarja« in drugih katoliških listov. Podaril je cerkvi krásno cerkveno okno pri velikem oltarju s podobo presv. Srca Jezusovega

in veliko vsoto denarja za veliki oltar ter za zvonove. Bil je blesteč govornik na vseh zborovanjih. Spoštovala ga je tudi višja oblast. Kako je bil priljubljen, je pokazal pogreb. V obilnem številu je bilo zbranega ljudstva iz domače in sosednjih župnij, na čelu šolska mladina in zastopniki občin. V slovo sta mu govorila g. župnik Panič Jožef in g. šolski upravitelj Pavlič. Cerkveni pevci pa so mu zapeli žalostinko. Svetila blagemu in zaslužnemu rajnemu večna luč!

Zg. Poiskava-Sele. Dne 26. decembra, na Štefanovo smo izročili materi zemlji v naročje pridnega učenca 1. razreda osemletnega Karleka Medved. Zavratna pljučnica mu je iznenada, v dveh dneh, pretrgala mlado življenje. Bil je sin edinec obče spoštovane Medvedove hiše v Selah. Spavaj sladko, dragi Karlek, ki si se tako veselil Jezuščka v jaslicah! Poklical te je k Sebi ravno pred sveto nočjo, da se raduješ pri Njem na veke v nebesih. Staršem in ostalim ter hiši Medvedovi, kamor zahaja že dolga leta »Slovenski gospodar«, pa izrekamo iskreno sožalje!

Zavodnje. Na Štefanovo je umrl v lepi starosti 80 let trden posestnik Tomaž Stropnik, po domače Prednik. Bil je s svojo še živečo ženo radodaren dobrotnik domače cerkve in župnije. Stalno je bil naročnik našega lista, nasprotno časopisje ni imelo dostopa v njegovo hišo. Ob vseh volitvah je stal stanovitno in zvesto na naši strani, dasi obdan od omahljivcev in nasprotnikov. Bog mu bodi plačnik za vsa dobra dela!

Dopisi.

Zavodnje. Na Štefanovo je bila poročena tukajšnja trgovka Ana Jagodič s šoferjem Francem Pučko. Priči sta bila šolski upravitelj g. Drovenik in pekovski mojster g. Delopst. Bilo srečno!

Sobota. Starešina tukajšnje finančne kontrole g. Toš je bil te dni premeščen v Zagreb. Vestnemu in dobremu predstojniku podrejenemu uradništvu, iskrenemu prijatelju vseh poštenih ljudi, kličemo ob slovesu srečni »Zbogom!«. — Igralna družina iz Ljutomera je igrala pri nas »Revizorja«, ki je tako sedaj že drugič na našem odru žel splošno pohvalo. Prvič so namreč igrali »Revizorja« leta 1923 dijaki tukajšnje gimnazije zelo dobro pod odlično režijo tedanjega profesorja soboške gimnazije g. dr. Fr. Sušnika. Vendar pa, če primerjamo ono in sedanjo predstavo, bomo videli, da je dijaštvo igralo z ljubeznijo, dočim smo sedaj te pogrešali. Sicer pa so se igralci potrudili in zadovoljili občinstvo, ki je bilo res številno. Splošno lahko rečemo, da je Gogoljev »Revizor« žel veliko uspeha. — Ob pregledu letnega dela soboške občinske uprave smemo trditi, da je zelo dobra, zlasti če pregledamo vse ogromno delo, ki se je, kljub gospodarski krizi, izvrstno posrečilo. Tako vidimo, da je občina napravila: 1. načrt za regulacijo Sobote; 2. kupila se je Pozanerija; 3. krški marof se je preuredil v sirotišnico; 4. izgotovljeno in oddano javnosti je bilo mestno kopališče na Ledavi; 5. izvršena je bila kanalizacija Kolodvorske ulice; 6. izvršila se je regulacija puconskega potoka; 7. dosežen je bil samoupravni peti razred gimnazije v Soboti; 8. vrše se pripravljala dela za zgradbo mostu čez Ledavo in za zgradbo mostu čez Muro na Petanjcih; 9. zasnova je zgradba »Delavskega doma« v prihodnji spomladi itd. Koliko že pa je bilo narejenega podrobnega dela, o katerem ve samo občinska uprava. V splošnem lahko postavimo podjetnost in pridnost soboške občinske uprave za zgled vsem posameznim občinskim edincem. Veseli smo, da napreduje naša prestolica Slovenske krajine! — Dne 21. decembra je priredil »Meščanski dom« v Soboti božičnico za revne otroke v stari kavarni g. Faflika.

Petančić Davorin:

Svete gore.

Povest.

Prvi del

NOČ V DOBRAVI

Na Mihelovo popoldne je bilo na sv. Gorah tiho in mirno. Lenčka je sedela na klopci pred hišo in se trudila s šivanjem. Zdaj pa zdaj je poskusila kako sveto pesem, pa zopet umolknila. V rdeča lica ji je dahnil rahel nemir. Pepa je počivala v travi in uživala ob podobnih svetnikov, ki jih je nerodno razvrščala po veliki molitveni knjigi. Njen koščeni obraz je sijal od zadovoljstva. Psu se je na široko zehalo. Zalajal je iz dolgočassja in zopet vložil lisasto glavo med prednje šape, da bi zadremal.

»Janeza pa danes ne bo,« je izustila Pepa in se vriskajoče zasmejala. Lenčka je ni pogledala. Zardela je, kakor bi je bilo sram, rekla pa ni ničesar.

»Misliš, da ne vem, zakaj hodi gor? Najmlajša si, pa si taka! O, mama ranjka so prav rekli: Najmlajša bo najgrša. Pa si res.«

Namerila je oči naravnost na njo, da bi videla, če se bo izdala.

»Nič ji ni. Še rdečica ji gine z lic,« je dognala pri sebi in vstala. Tako je bila visoka, kot kak moški in zdelana kot hlapec. Lenčka je dvignila oči in poiskala njene. Ko je slišala, da je vstala, je že kar vedela, da se kesa. Smilila se ji je. Tako je bila dobra in pobožna. Greh je sovražila z vso dušo, pa tudi človeka, ki je greh delal. Imela je rada vse dobre, najbolj pa delo in Marijo.

»Lenčka, nič ne bodi huda. Kar tako sem te podražila, veš. Rada te imam. Janezu pa reci, če bo prišel, naj gre, da ne bodo ljudje o tebi tako govorili. Grem, bom krave spustila na reber...«

Lenčki je bilo nerodno radi njene ljubezni. Spoštovala je Pepo, ljubiti je ni mogla, ker je bila preveč odmaknjena od vsakdanjosti. Obleka in dolge kite črnih las so ji dišale po cerkvi in pajčevini v njej. Saj je bila tolikokrat na dan zgoraj pri cerkvi. Zvonila je, snažila oltarje in napletala čudežno podobno svete Device. Lenčka se je ni upala objeti, ker jo je motil duh po svetih rečeh. Samo pogledala jo je hvaležno in se ponudila:

»Bom jaz pasla, dokler Lojze in Miha ne prideta. Ti si tako trudna, ko kar naprej garaš. Pojdi in vlezi za kako uro...«

Pepa je zavriskala in se branila:

»Jaz da bi spala! V nedeljo. Moj Bog! Če boš res pasla, bom pa šla jaz v cerkev. Pri nas je tako čudno ob nedeljah popoldne, kakor da ne bi bilo večernic pri fari.«

Lenčka si je zagnila šivanje v predpasnik, se spustila do hleva in začela odpenjati kravam priveze. Potem jih je odgnala na strmo reber onstran proti Orliškim bregom, ki so bili odeti v zeleno odejo igličevega drevja. Na Javorju se je drl zategnjeno Preskarjev pastir in se poganjal za živino, ki je nemirno bežljala.

Čez čas je prisluhnila. Zazdelo se ji je, da je zalajal pes s čudno znanim tenkim glasom. Prisluhnila je še, pa ni bilo ničesar slišati. V duši se ji je rahlo zganilo. Obudila se ji je misel na Janeza in Pepo. Do danes je mislila, da je vse le njena skrivnost, Pepa ji je pokazala, da se moti. In če bi oče zvedel... Tu je nehala misliti.

»Pa saj bo enkrat vendar moral zvedeti!...« ji je vpadlo.

Njena žalost se je še povečala. Skočila je za juncem, ki je bodel z rogovi v breg in ga ošvrknila s šibo.

»Beži, da si rogov ne polomiš!«

Počilo je. V dobravi je odjeknilo na kratko in odsekano. Potem še enkrat in še enkrat. Ob Dramlji, ki je srebrnela spodaj, je zalajal Janezov pes. Škorci so se v široki, klinasti jati spreleteli od Javorja

proti boštovskim goram. Pastir na ravnici je z odprtimi ustmi obstal na mestu.

V njej je zaživelo čuvstvo strahu in nemira.

»Zdaj bo tu!«

Pes je pritekel iz gaja in se gnal v vneti naglici čez cvetočo ajdo v reber.

»Lenčka!« je toplo zapel Janezov pozdrav. Naredila se je, kakor da ne sliši in se zameknila za češminov grm, ki je bogatel na drobnih rdečih sadovih.

Janez se je razgledal, da bi jo našel, kam se je potuhnila. Potem se je zasmel na glas, da ga je slišala in nagnal psa. Rolf je bil v skoku pri njej.

Vlovil je njeno roko in ji pogledal v oči ostro, boleče z mačjim pogledom:

»Zakaj si se skrila?« Glas mu je bil narejeno lepo. Lenčka se je bala moči njegovih oči in glasu, pa se ob enem veselila. Danes pa ji je bilo težko, da bi se mu najrajši iztrgala in zbežala čez reber v dobrovo in se tam razjokala. Potlačila je bolečino, ki ji je rastla iz globin in se delala hladno.

»Tako...«

Postavil je težko puško predse in si zapalil pipo.

»Kaj je rekel stari?« Je odločil mučen molk, ki je bil med njima.

Lenčka je medlela in ni mogla takoj odpreti ust, ker ni marala lagati.

»Da ne da, je zarežal nad teboj!« je dejal suho in skoro malomarno Janez.

Pekla jo je njegova trda beseda o očetu, pa mu ni upala oponesti. Trepetaje je prosila:

»Janez, nisem ga še vprašala, ker — —«

»Ker ga nisi upala! Jaz ga pa bom! Je doma? Grem.«

Naredil se je, kakor da bi bil užaljen in se dvignil za korak navkreber.

»Saj ga ni doma!« je zastokalo iz nje.

Za nekaj trenutkov sta zopet molčala. Pred njima je sanjala Orlica, do pol svetlo obsončena. Večerilo se je že.

»Torej, dokler bo oče živ, ne boš moja žena?« Lenčki se je zazdel v tem trenutku dober.

»Pa Pepa me tudi ne mara!« Vzdihnil je, kakor da bi v resnici trpel.

»Pravi, da v cerkev ne hodiš, kolneš in piješ.«

Premaknil se je in se naglo poslovil. V hrib se je vzpenjala njegova visoka postava. Lenčka si je z roko zasenčila oči in gledala za njim — — —

Janezu se je razvijal v glavi hinavski načrt. Ozrl se je na vrata, ki so bila zaprta in krenil v hrib proti cerkvi. Rolf se je motal med trnjevim grmičevjem, zalajal, pa zopet tekel v šumo. Okoli in okoli je prežal sveto skrivnostni mir. Lovec je na široko izdahnil sapo in vstopil v svetišče. Slike so bledele v poltemi, le blesket večne luči jo je žaril. Janez je oprezno stopil izpod zvonovih vrvi in se ustavil na pragu, da bi se razgledal. Ozka senca je ležala na cerkvenem tlaku, ki ga je svetloba večne luči svetlila.

»Pepa!« je uganil. V trenutku se je premislil. Šel je do srede pod veliki luster, ki ga je jesenski veter rahlo pozibaval. Pokleknil je in se naredil, kakor da bi molil. Rolf je vohal po cerkvi in se priklatil kakor slučajno do Pepe. Vzkriknil je od groze in planila iz globoke zamaknenosti po koncu.

»Marija!«

Janez je ostal na kolenih s trdno sklenjenimi rokami. Dejal je komaj slišno:

»Pepa, nikar se ne boj! Moj pes je.«

Pepi se je glas zdel domač, pa le ni mogla verjeti, da bi brezbožni lovec klečal pred oltarjem.

»Kdo je?« je jadrno vprašala.

Ko ga je prepoznala, se ji je blaženo stoplilo srce.

»To je njeno delo. Naša Lenčka!« V hipu je zrasel v njej ponos, da ji je Lenčka sestra. In njega, brezbožnega lovca, je v hipu vzljubila tako, kakor da bi bil brezgrešen in svet.

(Dalje sledi.)

Kako močni so Abesinci v zraku?

Abesinci razpolagajo za enkrat z 12 letali in 15 piloti. Abesinska vlada je naročila veliko novih letalskih potrebščin iz Anglije in Belgije.

Kmetje sestrelili italij. letalo.

V okolici Dabagurja na južnem abesinskem bojišču so sestrelili abesinski kmetje italijansko letalo. Pilot je bil ubit. Abesinski kmetje so zaplenili eno strojnico in 2 puški.

PIŠITE SE DANES!

Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, pristno-barvni, »Paket serija A« za moško, žensko, namizno, posteljno perilo in rjuhe, »Paket serija B« izključno zimski topli flaneli in barhenti najboljše kakovosti vsak Paket 10 do 20 m samo Din 107. Dalje novi »Original Kosmos Z paket«, vsebuječ 2,80 m sukna za eno dolgo zimsko suknjo, oziroma za ženski plašč, lepe temne barve, ali pa 1,80 m za kratko zimsko suknjo in 1,20 m posebno močnega štriksa ali sukna za eno hlače. Tudi ta paket samo Din 107. Vsi paketi poštne prosto. — Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Pišite takoj na

„KOSMOS“ razpošiljalnico ostankov maribor. tekst. tovarn, MARIBOR, Dvořakova cesta 1. 1003

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskovine v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cipila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

Skozi vse težave v Novo leto.

Staro leto je za nami. V nove dneve hitijo naše misli. V novo leto nas peljajo stopinje življenja z novim upanjem ob misli, da nam bo dal Bog, česar si želimo. In vendar ob pogledu nazaj v staro leto se nam stavlja vprašanje, da li nam bo mogoče v novem letu prav skozi toliko težav? Ljudski pregovor pravi, da je vsak svoje sreče kovač. Res je to, vendar pa današnji časi, ki nam stavlja v gospodarskem in še v drugih ozirih toliko težav na življenjsko pot, in zato se moramo pripraviti za življenje v novem letu z vso vneto, ne samo z enostranskim sklepom.

Skozi vse težave nas je vodilo leto 1935. Tam od pomladnega mraza, ki nam je vzel 40 odstotkov žita in vinogradov glede pridelka, še dalje do suše skozi poletje, ko je žarelo solnce in smo zopet zgubili 25 odstotkov poletnih pridelkov, vse do prijazne jeseni, ki je dala vendar prispevek k prejšnjim izgubam in nam vsaj po vinogradih plačala trud in napor. Vendar pa te težave niso bile glavne. Vse važnejše in občutnejše so bile na živalskem trgu. V začetku minulega leta ni imela ne goveja ne svinjska živina čene. Goveja živina je ostala brez cene vse do novega leta na sorazmerno enako nizki stopnji cene, dočim se je cena svinjam dvignila sredi poletja in ostala dokaj enaka do prihoda zime. Vendar pa s temi dohodki nikakor ni bilo zadosteno narodnogospodarskim potrebam. Še zmeraj je ostala kriza, ta strašna gospodarska kriza glavna činiteljica v vsem gospodarskem življenju. Ostri so bili njeni prsti, vse preveč so se zajedali v vse sloje naše Slovenije. Preveč se je to občutilo povsod, saj ni skoraj noben trgovec ne obrtnik prišel na svoj račun.

Prosvetno delo je bilo še nekam razgibano, posebno v drugi polovici leta. V splošnem zadovoljuje.

In pri vsem tem nam daje povod za polet v lepšo bodočnost ne samo politična svoboda, temveč tudi duhovna svoboda. Ko se bomo zavedali, da smo ustvarjeni po božji podobi, da bomo vse svoje težnje in cilje usmerili v Boga, ki je izhodišče vsega dobrega na zemlji, šele tedaj lahko pričakujemo od Njega blagoslova za naše živ-

ljenjsko delo. Zato pa mora biti naš klic: Proč od poganstva današnjega časa! Stran od časopisov, ki ne spadajo v naše krščanske hiše! Poiščimo si v hišah božjih notranje utehe in miru! Naročimo si krščanske časopise, ker edino ti nas vodijo v življenje s pravimi novicami!

Zato naj ne bo hiše, ki si ne bi naročila krščanskega časopisa. Naročite si vsi »Slovenskega gospodarja«, saj on je tisti, ki je vedno zagovarjal kmečki in delavski stan in v bodoče bo še potrožil svoje težnje, da uresniči svojo zarisano pot. In vi, ki čutite, da ste naši in krščanski ljudje, ne odklanjajte časopisa, ki se bori z vami skozi vse težave in da vam pribori pravice, ki vam po človeški in božji naravi gredo. Zato v vse domove naš odlični zagovornik »Slovenski gospodar«! — Opazovalec.

Ali si že obnovil naročnino?

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malim oglasu stane Din 1.— (Preklci, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Absolvent viničarske šole, poročen, zanesljiv in energičen, se sprejme kot predelavec na veleposestvu kneza Windischgrätza v Konjicah. Prošnji je priložiti priporočilo župnega urada ali orožniške stanice. 23

Deklo, krepko, zvesto in pošteno, sprejemem takoj v župnišče. Ponudbe na upravo »Slov. gospodarja« pod »1939«. 25

Hlapec, zanesljiv in pošten, vaje goveje živine in kmečkega dela, se sprejme. Pogoj: poštenost in lepo spričevalo. Anton Šuman, posestnik, Sv. Marjeta ob Pesnici.

Sprejme se takoj dekla, pridna in poštena, vajena kuhinjskega in zunanega dela. V. Gragar, trgovina, Fala pri Mariboru. 22

Zdravo, močno deklet se sprejme v župnišče za dela pri živini in na polju. Naslov v upravi »Slov. gospodarja« pod št. »17«. 17

Viničarja, popolnoma veččega vseh vinogradniških del, tudi pripravljajna amerikank, kakor tudi kletarstva, sprejme za vinograde v Bučki gorci: Anton Cvenkel, Sv. Peter v Savinjski dolini. 1316

POSESTVA:

Dam v najem gostilno s 1. februarjem 1936. Naslov v upravi. 18

Prodam novo hišo z dvema sobama in kuhinjo. Cena 25.000 Din. Rudolf Rodošek, Limbuš, Pečkar 88. 21

Prilika. Posestvo 20 oralov s prostorno močno lesenš hišo narodnega sloga in gospodarskim poslopjem sredi vasi Ponikva ob juž. žel. tik banovinske ceste blizu farne cerkve, šole, pošte in trgovin, 20 minut hoda od železniške postaje se takoj pod ugodnimi pogoji proda. Pojasnila pri Lovro Cremožnik, Celje, Miklavžev hrib 6. 16

RAZNO:

Hranilne knjižice ugodno kupimo. Ponudbe na: Bančno kom. zavod Maribor. Za odgovor Din 2.— znamk. 1322

Izboljšajte okus kloubasam z dodatkom specialne dišave Aromatin. 1256

Izdelovanje posteljnih odev iz vate, volne in puha. Izgotovljene odeje v veliki izbiri od Din 68.— naprej. Novak, Mariobr, Koroška cesta 8. 1298

Prvovrstno sadno drevje, jablane in vinsko trsje, oddajata po ugodnih cenah brata Štefan in Boltazar Podpečan, št. Janž, p. Velenje. 26

Pes se je izgubil. Velik črn ruski hrt, samica, se je izgubil. Najditelj naj ga odda proti lepi nagradi pri Lottspeich, Rimske toplice. 8

Srečno novo leto 1936 želijo vsem cenjenim odjemalcem trgovine Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in štrigova. Nakup svinjskih kož, jajc, surovega in kuhanega masla, vinskega kamna in vseh poljskih pridelkov. Zamenjava bučnic, sončnic in ripsa za prvovrstno olje. Stalna velika izbira oblačilnega blaga za ženine in neveste ter vseh potrebščin za vsakogar. Velika zaloga in najugodnejša prodaja sveč za svečnico. Priporočamo stalen obisk Senčarjevih trgovin tudi skozi celo leto 1936! 7

Srečno in veselo Novo leto 1936!

želijo svojim cenjenim odjemalcem ter se priporočajo za obilen obisk sledeče tvrdke:

Franjo Dolžan

galanterijsko in stavbeno kleparstvo, koncesijonirani vodovodni instalater

Za kresijo

CELJE

„PERSIL“

d. z. o. z.

CELJE

R. Zdolšek

trgovina z mešanim blagom

SV. JURIJ ob juž. žel.

BEZJAK IVAN

sedlar

Cvetlična 33

Maribor

Tiskarna sv. Cirila

Maribor, Koroška c. 5

podružnice:

Aleksandrova c. 6, Kralja Petra trg 4

Ptuj, Slovenski trg 7

ALOJZIJ ZORČIČ

umetni mlin in oljarna na Bregu in trgovina z žitom in mlevskimi izdelki

Breg

Ptuj

PETER JELENC

mlin in žaga

Pekre pri Mariboru

Hrastova stiskalnica (preša) v dobrem stanju na prodaj proti vinu ali jabolčniku. Vinograd Fram, Avg. Zlahtič, ali v trgovini Maribor, Vetrinjska ulica 18. 1370

Konje za uporabo, prodajo, kupuje in zamenja naslov. Obenem kupuje konje za klanje po najvišji dnevni ceni. Štefan GALIČ, gostilna Pugel, Pobrežje. 6

Kupujem kože po najnižjih cenah od vereric, kun, jazbecev itd. Arnost Kohnstein, Maribor, Koroška cesta 6. 14

Ugoden nakup!
Otročje jopice po 10, 15 in 20 Din dobite v
TRPINOVEM BAZARJU, MARIBOR
Vetrinjska ulica 15. 1291

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem trgovec Brover Ivan, Rogoznica, Ptuj. 13

V Celju v manufaktorni trgovini Franc Dobovičnik kupite po ceni:
4 m molina za Din 14.—, 4 m belega platna Din 20.—, 4 m oksforda Din 20.—, 4 m kambrika Din 20.—, 4 m cvirnatega blaga za obleke Din 24.—, 4 m poldelena za obleke Din 24.—, 4 m kariranega cvirnbarhenda za obleke Din 30.—, 4 m flanele za perilo Din 22.—, 4 m sukna za moške obleke Din 52.—. Flanelaste odeje od Din 20.— naprej, koutri (šivane odeje) iz lastne tovarne od Din 75.— naprej, moške spodnje hlače od Din 10.— naprej, moške srajce od Din 15.— naprej. — Vse perilo iz lastne tovarne! — Na zalogi: Volneno blago do najfinejših vrst. Velika zaloga svile za obleke. Nad 800 vzorcev moškega sukna do najfinejših vrst. Vse vrste blaga za posteljnino. Res ugoden nakup Vam nudi trdka

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica št. 15

Klobuke, obleke, zimske suknje, triko perilo, pletene jopice i.t.d.

nudi ugodno 1146

JAKOB LAH

Maribor, Gl. trg 2

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I 167

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

K R A J E V N I Z A S T O P N I K I V V S A K I F A R I !

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso vsoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1.500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpeli nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55.000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno vsoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastoj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.